

Proletari din toate țările, uniți-vă!

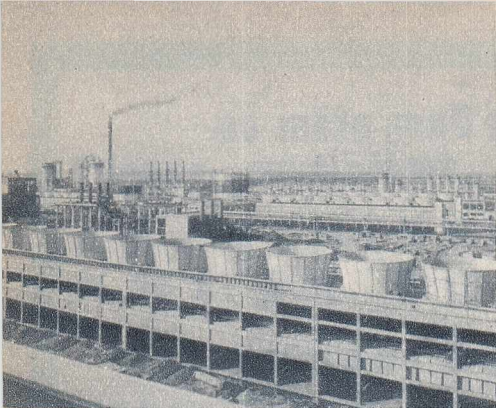
FLACĂRA

46

Anul XIV nr. 46 (546) — 13 noiembrie 1965

- Cum stăm cu „specialitatea casei“?
- PRIN ȚARA DE PE INN
- E toamnă pe malul mării

aer + gaz metan

La Combinatul chimic din Craiova a fost consemnată montarea celei de-a 20 000-a tone de utilaje. O altă veste recentă de pe șantier: zilele acestea s-au terminat probele la ultimul cazan de abur al termocentralei care va furniza combinatului energie electrică și calorică, prevăzută în etapa întâi, iar al treilea turbogenerator din centrală, de 100 MW, a fost racordat la sistemul energetic național. Comparate cu planul de desfășurare a lucrărilor de montaj, semnificația acestor succese devine majoră, ea exprimând apropierea cu încă un pas a momentului când construcția acestui gigant al chimiei românești va fi încheiată.

Deși aflat încă în curs de construcție, în imensul orga-

curier

nism industrial ce a luat naștere aici, pe malul Jiului, pulsul chimiei a început să bată, ziua și noaptea, pe tot cuprinsul celor 115 ha care adăpostesc 14 fabrici principale, numeroase laboratoare, ateliere, rezervoare, depozite. Hale, estacade, turnuri înfășurate de conducte și scări, retorte de dimensiuni gigantice au fost plantate pe un pământ gol, pentru a valorifica materii prime: gazul metan și aerul. Acestea curg pe conducte spre a se transforma în cele din urmă în îngrășăminte chimice, acid azotic, amoniac, oxigen. Fabricile produc zilnic, de pe acum, 1 000 tone de acid azotic și azotat de amoniu.

Construcția combinatului urmează a fi încheiată o dată cu intrarea în producție a sectorului II organic, ce cuprinde fabricii cu o capacitate de 35 000 tone acetalenă, 20 000 tone acid acetic, 20 000 tone acetat de vinil, 20 000 tone acetat de polivinil, 20 000 tone butanol, 10 000 tone alcool octilic și alte substanțe. Funcționând într-o perfectă simbioză, cele 14 fabrici ultramodeme realizează (în afara produselor finite) schimbul între ele a materiilor prime necesare. Aici totul se folosește, chiar și reziduurile.

În momentul de față, un obiectiv de seamă al chimiștilor craioveni este creșterea întregii producții la parametri proiectați (și eventuala depășire a limitelor stabilite), precum și obținerea unor substanțe la un nivel calitativ superior. Au fost realizați, nu demult, primii catalizatori românești, comparabili cu cei mai buni din străinătate, iar procentul de umiditate a îngrășămintelor chimice a fost redus de la 1 la 0,5 la sută sub cel admis, performanță industrială superioară.

Gh. BRĂTESCU

artă românească peste hotare radu beligan despre i. i. t.

Un scurt popas în compania artistului poporului Radu Beligan, la înapoierea sa recentă din capitala Franței, unde a participat la ședința comitetului executiv al Institutului internațional de teatru. După cum se știe, președintele Centrului român al I.I.T. a fost ales cu acest prilej vicepreședinte al importantului organism teatral internațional.

Vorbindu-ne despre activitatea tot mai intensă și mai rodnică a institutului, artistul poporului Radu Beligan s-a referit la problemele care au constituit obiectul discuțiilor în cadrul ședinței comitetului executiv, următoare congresului ce a avut loc în luna iunie la Tel Aviv.

Viitoarea stagiune a Teatrului Național a reprezentat unul dintre punctele importante ale dezbaterii ședinței membrilor Comitetului executiv al I.I.T. întruniți la Paris. O altă problemă ridicată a fost aceea în legătură cu publicațiile Institutului internațional de teatru. Și în sfârșit: discuții pe marginea formării de noi centre în Africa și în Asia.

— Ce ne puteți spune în ceea ce privește activitatea viitoare a Institutului internațional de teatru? — l-am întrebat pe interlocutor.

— România va da un ajutor substanțial pregătirii următoarei reuniuni a Institutului internațional de teatru în legătură cu formarea profesională a tinerilor actori, care se va desfășura la Veneția în septembrie 1966. Reuniunea de la București, din aprilie 1964, care s-a bucurat de un mare răsunet, e socotită drept cea mai interesantă experiență în acest domeniu de activitate a I.I.T. Și rezultatele acestei munci sînt folosite pentru viitoarele întîlniri — a încheiat artistul poporului Radu Beligan, președinte al Centrului român și vicepreședinte al Institutului internațional de teatru.

Sandu NAUMESCU

refugii pentru turiști

O călătorie turistică la munte cere, după cum se știe, un minimum de echipament care să permită protecția împotriva schimbărilor neprevăzute ale vremii, foarte frecvente la mari altitudini. Totuși, oricît de bine ar fi echipat, turistului trebuie să i se asigure și unele amenajări speciale, de care să se poată folosi la nevoie. Acesta este și rostul așa-ziselor refugii, în care călătorul găsește, pe lângă un adăpost împotriva ploilor, a vînturilor, a ninsorii etc., și o sobă cu vreasuri gata pregătite (obligăția de a veghea focul și de a-l stinge la plecare este o îndatorire elementară pentru turist), precum și ustensile din categoria strictului necesar la un popas de campanie.

Recent, cooperativa „Metalollemn” din Cluj a trecut la execuția în serie a unor case prefabricate din lemn, foarte propice utilizării lor ca refugii pentru turiști. Aceste case, fiind confecționate din materiale ușoare și rezistente, pot fi montate cu ușurință în puncte oricît de greu accesibile, oferind bune condiții de locuit unui număr de 13-15 persoane. În noile refugii călătorul se poate adăposti împotriva vremii nefavorabile, avînd la dispoziție și câteva mijloace de preparare a hranei și de

încălzire. Bineînțeles că și în cazul noilor refugii (pe care cooperativa clujeană le-a și „plantat” pe câteva trasee turistice din Carpații Răsăriteni și Meridionali) este necesar ca cei ce le folosesc să nu producă deteriorări, iar focul să fie bine stins la plecare, pentru a evita pericolul de incendiu. În curînd amatorii de turism vor avea prilejul să înființeze sute de asemenea refugii pe traseele cele mai diferite.

Radu NICOARĂ

îngrășăminte... din cer

De la marginea Bucureștiului, în mai tot timpul anului, avioane mai ușoare și mai grele își iau zborul peste câmpiile României, pentru a le spori belșugul.

Așadar, în ultimii ani aviația utilitară își aduce sprijinul ei în sporirea recoltelor. Despre acest lucru ne-a vorbit tovarășul Sorin Dabija, inginer șef la Întreprinderea de aviație utilitară.

— Întreprinderea unde muncesc eu e o creație a regiunii noastre. Începutul a fost destul de modest. În 1950 dispuneam doar de trei avioane proprii care deserveau agricultura.

— Pe cititorii îi interesează mai mult prezentul.

— La ora actuală dispunem de zeci de avioane echipate special pentru agricultură. E demn de reținut faptul că în viitorul cincinal se prevede o creștere a parcului de avioane de peste trei ori față de prezent. Mă refer, bineînțeles, la aviația utilitară.

— Vreți să ne oferiți o imagine mai concretă a activității dumneavoastră?

— De acord. Pentru asta mă voi servi de cifre. În 1960 suprafața deservită de aviația utilitară a fost de 236 264 ha, în 1964 de 424 000 ha, iar în 1965 de 520 000 ha.

— Care a fost acțiunea cea mai importantă pe care a întreprins-o aviația utilitară în acest an?

— După mine cea din Dobrogea și din Bărăgan. În primăvara aceasta, grîul din regiunea Dobrogea a fost atacat de un soi de ploșnițe. O ofensivă puternică dată de aviația utilitară contra acestor dăunători a avut urmări pozitive.

— Ce face aviația utilitară acum, în aceste zile?

— Fertilizează cu îngrășăminte chimice terenuri ce urmează să fie însămînțate în primăvară.

— Ce ne mai puteți spune despre activitatea dumneavoastră?

— Aș vrea să mă refer la un singur lucru. În ultimii ani, folosindu-se avioane utilitare ușoare, s-a executat cu deosebit succes transportul — în diverse regiuni ale țării — de material biologic pentru însămînțările artificiale în zootehnie.

G. MUREȘAN

Înainte de decolare se studiază traseul.

„dunărea” „eliza” „zefir”

78 milioane lei. Aceasta este valoarea globală a mobilei pe care întreprinderea de industrie locală „Arta mobilei” din București o va livra comerțului în anul 1966. Contractele încheiate prevăd producerea și furnizarea a 5 500 garnituri dormitoare „Dunărea” și „Victoria”, 2 200 garnituri sufragerii „Eliza” și „Lux”, 3 500 biblioteci, 3 000 fotolii etc.

Datele acestea ne-au fost furnizate de tov. Ion Ilie, directorul întreprinderii „Arta mobilei”, care ne-a mai declarat următoarele:

— Atenția principală ne-o îndreptăm, în anul ce va începe peste câteva săptămîni, spre introducerea liniei moderne și ridicarea permanentă a calității mobilei pe care o producem. Sub acest semn ne-am și însușit producerea unor noi sortimente, cum sînt sufrageria „Eliza” și garnitura de hol „Ileana”. De asemenea, același obiective ne preocupă în legătură cu apropiata introducere în producție a noii garnituri de sufragerie „Zefir”, creație a întreprinderii noastre, care s-a bucurat de un deosebit interes din partea organelor comerțului.

Noul și modernul constau atît în linia mobilierului pe care-l producem, cît și în gabaritul și coloritul său, care trebuie să imbine calitățile estetice cu cele funcționale, adaptîndu-se spațiilor din noile blocuri de locuințe ce se construiesc în orașele noastre.

Furnirele livrate de C.I.L. Gherla, Balta Sărată ori Deta sau de I. F. Satu-Mare, stofele de mobilă livrate de noua Fabrică de stofe de mobilă București și altele, unele din proiectele realizate la Institutul de cercetări forestiere etc. — iată tot atîtea surse din care întreprinderea se alimentează cu materiale, semifabricate, documentație tehnică.

— Întreprinderea livrează numai comerțului?

— Nu. Din cele 18 unități, numai 16 produc pentru contractele încheiate cu organele comerciale. Două unități deservesc populația și întreprinderile de tot felul: sînt unitățile pentru reparații și comenzi speciale.

— Executați și comenzi unicate?

— Desigur. Și unele din ele foarte interesante. Acum, de pildă, se lucrează o serie de piese ornate cu sculptur, care vor fi trimise la o expoziție internațională de mobilă ce se va deschide în curînd la Bruxelles.

— Dar... reclamații aveți?

— Se mai întîmplă să avem. Mai ales în ce privește calitatea unor furnire care, fiind fabricate prin derulare, uneori crapă. Pentru asemenea cazuri s-au organizat echipe de intervenții, tîmplari care execută remediile necesare. Datorită atenției și grijii cu care lucrează cei mai mulți dintre muncitorii noștri sperăm însă că în noul an asemenea reclamații vor fi din ce în ce mai puține.

A. ANGHELESCU

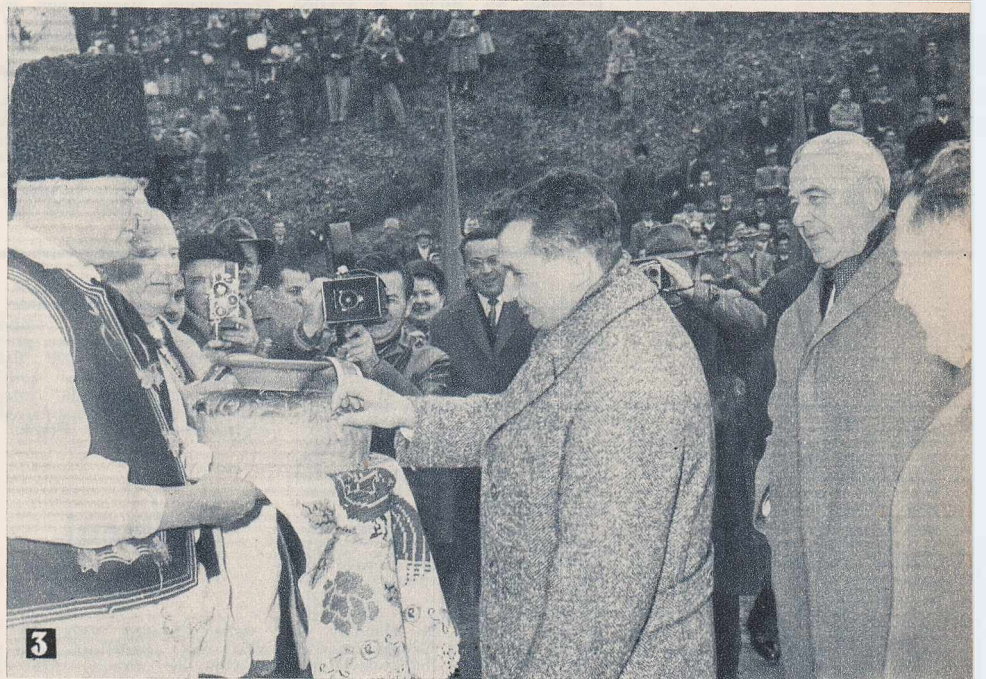

VIZITA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT ÎN REGIUNILE CLUJ ȘI MARAMUREȘ

Între zilele de 4 și 8 noiembrie, conducători de partid și de stat, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., au făcut o vizită în regiunile Cluj și Maramureș. De-a lungul întregului itinerar, oamenii muncii români, maghiari și de alte naționalități din cele două regiuni — într-o manifestare spontană de nestăvilită bucurie și recunoștință față de partid — au salutat cu entuziasm prezența în mijlocul lor a iubiților oaspeți.

Pretutindeni conducătorii de partid și de stat s-au interesat îndeaproape de rezultatele obținute de oamenii muncii în opera de construcție socialistă, de problemele legate de viața locuitorilor celor două regiuni, dând prețioase indicații pentru buna desfășurare în continuare a activității creatoare din toate domeniile.

Manifestările entuziaste la adresa partidului și a conducerii sale au constituit o vie expresie a dragostei și încrederii oamenilor muncii pentru partidul nostru, a hotărârii lor de nestrămutat de a îndeplini politica partidului. Locuitorii celor două regiuni își vor aminti mereu cu bucurie și dragoste de vizita făcută în mijlocul lor de către conducătorii de partid și de stat.

1 La Universitatea „Babeș-Bolyai”.

2 În cartierul Gheorgheni din Cluj.

3 La poarta Maramureșului de pe culmea Mesteacăn.

4 În piața „Victoria” din Bala-Mare.

memento

■ Volumul Iubire de Al. Vlahuță a fost reeditat cam frecvent. Reparația acestei cărți în „Biblioteca pentru toți” are totuși rostul ei. Prefața semnată de George Sanda e relativ convingătoare și cu un spor de exigență ar fi fost chiar foarte bună.

■ Lanțuri, cartea în 2 volume a lui Ion Pas, Editura pentru literatură, a ajuns la a IV-a ediție.

■ Semnalăm apariția romanului Henriettei Yvonne Stahl — Fratele meu, omul.

■ O lectură agreabilă: Regina Margot de Al. Dumas apărută recent în colecția „Cutezătorii” a Editurii tineretului.

■ Patru noi mici îndreptare apărute la Editura Meridiane în colecția „Monumente istorice”: Mănăstirea Căldărușani de C. Jalbă, Mănăstirea Dealu de Constantin Bălan, Mănăstirea Govora de Radu Florescu și Mănăstirea Hurez de Lucian Roșu. Dacă ritmul va fi menținut și eventual sporit, într-o vreme nu prea îndepărtată vom avea cite o carte de buzunar măcar pentru cele mai însemnate monumente ale patriei; e inutil a mai argumenta necesitatea unor asemenea tipărituri. Avantajul de a fi editate în mai multe limbi se cuvine iarăși reținut.

Sala Dalles: Victor Roman. Sculptura care confirmă din nou gustul tinerei generații de artiști pentru mitizare, reflectată în forme hieratice, dând figurilor (și nonfigurilor) sens de idol. Dar Victor Roman depășește șablonul arhaismului modern (cu afectarea naivității și respectiva tehnică a modelajului rudimentar) pentru a afirma spiritualitatea contemporană, marcată de meditație, de luciditate poetică, de afectivitate bogată. În atitudinea lui creator care solemnizează natura (Pasăre, Pom) și rafinează materia (Plantă, Eva) se filtrează o rază brăncușiană. Ansamblul divers e dominat de o constantă pietate gravă și tandră pentru lucrurile esențiale umane, cumpănirea formelor în-

tre concretul naturii și abstractul geometric indică o maturitate precoce la un artist aflat la vârsta teribilismelor (28 ani), fie el și laureat al Concursului internațional din 1965.

Sala Onești: Silvia Cambir. Pictura sa descinde de la fantastul Magdalenei Rădulescu, de la grotescul Wandei Sachelarie, de la dinamismul Marianei Petrașcu, adică se află pe linia interpretării poetice a folclorului oglindit în tradiții rustice festive. Nota ei personală e delicatetea, sensibilitatea urbană, care transpune în grații cromatice vigoarea ritmurilor populare, cum ar cînta o bătăută în ritmuri de vals.

Sala Magheru: Vasile Ștefan. Pete de culoare aruncate în aparentă neștire, transă lirică. De

fapt, coeficientul emoțional nu vine aici din hazard „tașist”, ci din logica accentelor de culoare, solid legată de o tradiție cromatică populară derivată din arta scoarțelor și întemeiată pe raportul dintre negru și tonuri vii (cum e și la Șirato ori la Vinătoru). Pictorul abstrage din arta tradițională linii melodice și iuturi, zvrînd suportul lor figurativ sau geometric, dintr-o năzuință spirituală exaltată care trebuie consemnată doar ca atare.

plastică

profil pe care întiiul volum (Cum să vă spun?) îl schița doar.

■ Pină la o ediție mai amplă a operei lui Macedonski, semnalăm una școlară: Poezii și proză (Editura tineretului, colecția Biblioteca școlară) îngrijită, cu note și prefață, de Mircea Zăciu.

■ O bună carte de orientare în literatura noastră actuală semnează D. Micu și N. N. Manolescu la Editura tineretului: Literatura română de azi.

■ În Biblioteca pentru toți: Remusul cel Mare de Fr. Dürrenmatt (în românește de A. Buteanu și H. R. Radian, prefață de Romul Munteanu).

■ Căutați frumosul album Jiquidi tipărit de acad. G. Oprescu la aceeași editură. Preferați-l, în orice caz, celui scos tot acolo de J. Brutaru, cu mult sub nivelul acestuia.

■ Un bun prilej de evocare a vieții noastre literare dintre cele două războaie îl oferă volumul de Scrisori trimise de Hortensia Pa-

padat-Bengescu, G. Călinescu, Leon Feraru, Eugen Lovinescu, Perpessiciu, Liviu Rebreanu, Mihail Sebastian, Ilarie Voronca și G. M. Zamfirescu lui Camil Baltazar, care le-a publicat de curind la Editura pentru literatură.

■ La aceeași editură un bun volum de versuri, Continente ascunse, de Grigore Hagiu.

■ Volume de versuri ne oferă și Editura tineretului: Violeta Zamfirescu — La gură de rai (care adaugă relativ puțin la ceea ce știam despre poetă) și Ion Alexandru — Viața deocamdată, prin care tânărul poet își diversifică și adâncește trăsăturile unui

televiziune

DUMINICĂ 14 NOIEMBRIE. Un concurs internațional de gimnastică și obisnuitul intermezzo muzical în compania unor interpreți agreați (Pompilia Stoiian, Gabriel Gheorghiu, Enrico Fanciotti) ne oferă o duminică sportivă, sperăm și plăcută (16.45) ■ Dialog la distanță: Bacău-Hunedoara (19.30). Dublă satisfacție. Intii, pentru că emisiunea aceasta

și-a câștigat, pe drept, simpatia. Al doilea, pentru că cel puțin duminica aceasta vom fi scutiți de așa-numitele „concursuri fulger” pe care TV, cu o perseverență demnă de o cauză mai bună, ni le oferă periodic. Aceste improvizatii cu stilouri și ceasuri nu sînt nici amuzante, nici instructive. Atunci cui îi trebuie?

LUNI 15 NOIEMBRIE. O emisiune științifică cu participarea acad. prof. I. Făgărășanu, prof. Radu Codreanu, prof. M. Bucur. O așteptăm cu interes (20.00) ■ Elena Cernei, mezzo-soprana noastră apreciată în țară și peste hotare, ne oferă un recital (21.15) ■ Un film maghiar, nici prea-prea, nici foarte-foarte, Logodnicele văduve (21.45).

MIERCURI 17 NOIEMBRIE. Pînă azi ați auzit doar de Atletico Madrid. De data asta îl veți vedea! În meciul cu Știința Cluj, pentru Cupa Cupelor (14.30) ■ Miercuria e zi de teatru. Vom vedea Comedia erorilor de W. Shakespeare, transmisiune de la Teatrul Municipal (20.00) ■ A-greabila emisiune Colecții și colecționari (22.00).

JOI 18 NOIEMBRIE. O emisiune care, în ciuda titlului, nu face discriminare... de vîrstă: Clubul tineretii (20.00) ■ Dirijorul Solon Michaelidis din Grecia la pupitul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii (21.15) ■ Jean Ionescu promite să ne cînte la mai multe instrumente. Sintem gata să-l ascultăm (22.05).

VINERI 19 NOIEMBRIE. După rubricile obișnuite (Săptămîna, Avangarda, Vitrina discului), încîntătoarea actriță pariziană de music-hall Zizi Jeanmaire (21.45).

SIMBĂTA 20 NOIEMBRIE. Ur-măriți Teleenciclopedia care nu-și dezmințe renumele bun (20.00) ■ Nici Sîntul (21.00) ■ Sub titlul „La hanul cel vesel”, un montaj muzical-coregrafic cu nume cunoscute din operetă (Lucia Roic, Marica Munteanu, Dia Panaitescu, Cornelia Bărbulescu, Lidia Popescu, Nicolae Tăranu, George Hazzan, Ștefan Glodariu ș.a.) la care se adaugă Valentin Teodorian, Florin Piersic (21.50). În concluzie: O săptămîna cu emisiuni promițătoare dar fără nici o „bombă”.

Lucia Roic.

muzica

■ E de sperat că renumitul pianist italian Aldo Ciccolini va cînta, de astă dată la București în recitalul de luni 15 noiembrie, programul pe care îl promisese încă din stagiunea trecută: Alban Berg (Sonata în si minor nr. 1, primă audție), Schubert și Musorgski. Alături de Filarmonica „George Enescu” el interpretează Rapsodia pentru pian și orchestră de Rahmaninov, pe o temă de Paganini. Programul simfonie mai cuprinde — în afară de Mozart — și două lucrări ale compozitorilor din țir-

năra generație contemporană: cunoscutele „Arcade” de Aurel Stroe și „Compositione per orchestra”, primă audție, de Luigi Nono.

■ Pe Horst Gehan, Emilia Petrescu, Martha Kessler și un grup de șapte instrumentiști din orchestra simfonică a Radioteleviziunii îi ascultăm luni seara într-un program de muzică preclasică. Repertoriul este aproape inedit, cuprinzînd lucrări de I. L. Krebs, P. Martini, F. X. Brixl.

■ Două tinere instrumentiste, Cornelia Bronzetti și Victoria Ștefănescu, atacă un program de mare dificultate expresivă și tehnică: Sonata a VII-a de Beethoven, Sonata a III-a de Brahms, Sonata de Debussy și Sonata a II-a de George Enescu. ■ La orchestra Radioteleviziunii

ridică bagheta un dirijor din Grecia: Solon Michaelidis. În afară de propria compoziție (Două imagini simfonice grecești) în program figurează Brahms (Ștefan Ruha, într-o activitate bucoreșteană susținută interpretează concertul de vioară), Alfred Alessandrescu, César Frank.

discul

■ Pe Claudio Villa nu l-au uitat nici ascultătorii, nici casa noastră de discuri. Așa că a

apărut discul EDD-1098 Claudio Villa II. Cuprinde opt piese de muzică „lejeră”: trei bighine, trei rock-uri (mai „slow” sau mai „rumb”, de unde reiese că rock-ul este mai mult o manieră de a cînta decît un gen de sine stătător), un fox și un twist (dar lent). Nici pe disc și nici pe mapa discului nu găsim vreo referire la autorii pieselor. Nici măcar numele lor! Să fie folclor italian? Atunci să ni se spună.

■ Un disc bun, cu groșeli de editare. Iar nu ni se dau numele autorilor. Nu mai vorbim că nu se traduc nici titlurile în limba română. Discul se intitulază Muzică de dans. Interpretează orchestra „Electrecord” dirijată de Al. Imre. Cîntă tot

Al. Imre (în engleză!) (EDC-603).

■ O voce despre a cărei posesoare se va mai vorbi cu siguranță. Timbru, temperament, nerv, lirism de calitate. Din păcate și la acest disc întîlnim aceleași omisiuni ca mai sus. Totuși ascultați: Green fields, Such a night, Kiss me quick și My dream boat. Rețineți: cîntă Pompilia Stoiian (EDC-605).

■ Un cîntăreț simpatic, o voce simpatcă, un dirijor simpatic (!) Un singur nume: Emil Dimitrov din R. P. Bulgaria. Cîntă în limba franceză: Viens danser le hully-gully, Hopa-Hop, Seu-ment cete nuit și Le locomotion. Chiar și cîntecele compuse de Dimitrov (deci este și compozitor) sînt cîntate tot în franceză. De ce?!

cinema

Marie Laforet.

DUMINICĂ LA NEW YORK. Ne-am obișnuit în ultima vreme să vedem pe ecrane așa ai comediei americane. Regizorul Peter Tewksbury nu face parte dintre ei, este prea tînăr. În schimb știe să ocolească citeva din căile prea bătute ale genului. În rolul principal feminin — Jane Fonda.

FRUMOASA DIN PADUREA ADORMITĂ. Pentru iubitorii balletului, o oră și cincizeci de minute de poezie și virtuozitate pe poante în tovarășia creației lui Ceaikovski și a măiestriei unei marf dansatoare: Natalia Dudinskaja.

DE-AȘ FI... HARAP-ALB. Basmul lui Creangă, plus neastîmpărul creator (strunit de inteligență) al lui Gopo, plus decoriile lui Ion Oroveanu și interpretarea (Florin Piersic, Cristea Avram, Eugenia Popovici, Florin Vasiliu, Liliana Tomescu etc.) ne aduc pe ecran un film care trebuie aplaudat.

ȘOARECELE DIN AMERICA (ecranizare de J. C. Albicocco după romanul lui J. Lanzmann). Nu așteptați nimic de la acest film, chiar dacă are în fruntea distribuției pe Charles Aznavour. Păcat că apreciatul cîntăreț și-a legat numele de o astfel de peliculă. Același lucru îl putem spune și despre Marie Laforet.

Un cuvînt bun pentru Cinema-tecă: a început să-și pună ordine în programul matineeilor de la orele 10 și 12 (fără abonament). Filmele nu mai sînt programate la întîmplare. Pentru săptămînile viitoare este anunțat ciclul: „Comedii de neuitat”: STAN ȘI BRAN EROI FĂRĂ VOIE, BANCNOTA DE UN MILION DE LIRE STERLINE, BING-BANG, LECEA OSPITALITĂȚII (cu Buster Keaton), CLOCHERLE, PAT ȘI PAȚAȘON MARINARI, NOAPTE DE CARNAVAL.

Unele inspirate din folclorul chinez cu tradiție milenară. Altele din actualitate, dansuri și cîntece ostășești. Și o surpriză: cîntece românești și o suită de dansuri... oltenesti.

FLOARE DE CACTUS, agreabilă (dar numai atît!) comedie pariziană de Barillet și Crédi, a fost prezentată în premieră de Teatrul de stat din Galați, în regia inventivă a lui Ion Maximilian și M. Jora. Două prezențe scenice care au obținut un bine-meritat succes: Ileana Cernat și Olga Dumitrescu.

Teatrul muzical din Brașov la București a înfățișat eforturile unui colectiv entuziast în luptă cu praful vetust ce se așterne din păcate pe cele mai multe producții ale genului operetic.

VAGABONZII a servit drept exemplificare — marcînd unele calități dar și mult balast mai cu seamă la capitolul jocului scenic.

Piese pentru copii. Pe linia puțin interesantă a repertoriului său, Teatrul Național din Craiova prezintă un basm de o calitate mediocră: PANTOFIORUL DE AUR.

Tăndărică la Praga și Budapesta. Recent medaliat al Festivalului mondial al teatrelor de păpuși, colectivul de păpuși cunoscut azi în toată lumea se află într-un turneu în Cehoslovacia și Ungaria. **ELEFANTELUL CURIOS** (pentru copii), **MINA CU Ș DEGETE** și **MICUL PRIMȚ** vor fi prezentate în Cehoslovacia. În Ungaria va apărea pe scena păpușilor și Mircea Crișan prezentîndu-și spectacolul **EU ȘI MATERIA MOARTĂ**. Nu ne îndoiim de succesul talențurilor soli ai artei scenice românești.

RĂDĂCINI de Arnold Wesker.

Interesantă acțiune a studiului Institutului de teatru „I. L. Caragiale” de a da o imagine cit mai cuprinzătoare asupra dramaturgiei moderne engleze. După **Privește înapoi cu minie**, a urmat piesa unui dramaturg din aceeași „familie” literară. A. Wesker — „Rădăcini” e o dezbateră ardentă pe tema năzuinței oamenilor epocii noastre spre apropiere, spre găsirea unui limbaj comun. Spectacolul realizat de clasa Radu Beligan — regia lector Elena Negreanu — este remarcabil prin atmosfera dramatică și prezența citorva reliefate tipuri scenice; el

nu a izbit însă să ocolească unele locuri comune didactice. Inspirat, sugestiv, decorul lui Mircea Ribinski.

Spectacolele Ansamblului chinez de cîntece și dansuri al Armatei populare au fost aplaudate de spectatori români cu multă căldură. Artiștii chinezi ne-au oferit creații muzicale și coregrafice,

teatru

...tot despre
ALITATE
e vorba (II)

Cum stăm cu SPECIALITATEA CASEI?

Numeroasele referiri la adresa comerțului și unităților alimentației publice, inserate în ca-
i interviurilor publicate până în prezent, ne-au
emnat să extindem ancheta noastră „Tot
pre calitate e vorba” și în acest domeniu de
vitate. Primul popas l-am făcut la Ministe-
Comerțului Interior. Așadar, despre :

SPECIFIC... LA MARILE MĂGAZINE

în ultimii ani în multe orașe din țară au apărut
ri magazine universale. Sînt ele oare în con-
dicție cu specializarea unităților sau nu? Por-
d de la această întrebare ne-am adresat tova-
ului director general *D. Roman* :

— Marile magazine au drept obiectiv primor-
l experimentarea de tipuri de unități și sisteme
derne de deservire, rețeaua lor reprezentînd
adevărat laborator experimental pentru intro-
cerea noului în comerțul din țara noastră.

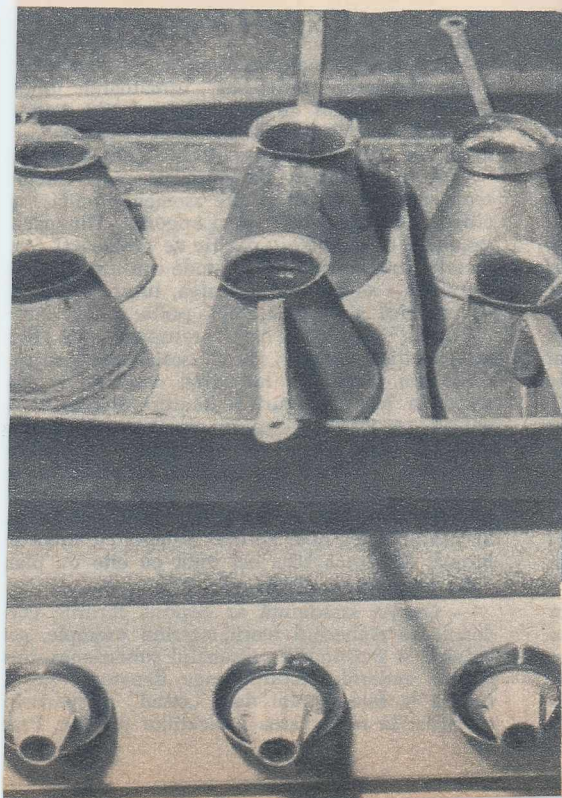
— Există preocupări din partea dv. în dome-
l specializării ?

— Una din problemele la ordinea zilei în ac-
itate comercială o constituie, de mai multă
me de altfel, necesitatea specializării rețelei
desfacere, imperativ determinat atît de îmbo-
țirea permanentă a gamei de produse furni-
te de industria noastră, ca și de cerințele unei
si rapide și complete deserviri a cumpărătorilor,
în introducerea de forme avansate și rapide
desfacere. Procesul de specializare a rețelei
urilor magazine reflectă atît aplicarea criteriilor
merale în acest domeniu, cît și condițiile spe-
ifice comerțului reprezentativ dintr-un mare
aș cum este Bucureștiul.

— Ne-ați putea da cîteva exemple ?

— Vom da două în care principiului speciali-
rii pe grupe de mărfuri i s-au adus unele co-

(Continuare în pag. 6)

„Turceasca” adevărată (flartă, după cum vă înfățișează anexa noastră fotografică, în
lbrice de aramă și nisip fierbinte) este foarte căutată de consumatorii de cafea bucu-
reșteni. Marea afliuență de băutori ai acestei specialități la unitatea T.L.C.R. 1 din
piața Kogălniceanu subliniază necesitatea extinderii acestui mod de preparare a cafe-
lei și în restul numeroaselor café-expresuri bucureștene.

Cum stăm cu „SPECIALITATEA CASEI“?

rective, în funcție de categoria de cumpărători cărora li se adresează.

Magazinul de confecții pentru femei „București“ comercializează, pe lângă sortimentul său principal, confecții feminine — rochii, fuste, bluze, tricotate, mantouri, blănuri, pardesiuri etc. — și sortimente complimentare ca: articole de lenjerie și galanterie feminină, parfumuri, pălării, marochinărie și chiar încălțăminte. Rezultatele economice obținute de acest magazin dovedesc viabilitatea unui asemenea tip de unitate comercială, în stabilirea profilului căreia a stat în primul rând criteriul deservirii complete a unei anumite categorii de cumpărători. O situație similară o prezintă magazinul „Adam“, unde sortimentul de bază, confecțiile pentru bărbați, este completat cu alte articole, cum ar fi cele de galanterie și lenjerie, pălării, parfumerie. Condițiile de spațiu ale acestei unități impun însă stabilirea unui fond de marfă riguros selecționat

după criteriul calității, astfel încât cumpărătorii să găsească articole cu caracter de modă și, în marea majoritate, exclusivități.

— Altor magazine li s-au făcut asemenea corective?

— Da. S-au adus completări profilului unor unități comerciale alimentare cu autoservire ca „Unic“, „Modern“, „Triumf“, introducându-se, pe lângă sortimentele — să le zicem „clasice“ — ale unor asemenea magazine, și o gamă relativ cuprinzătoare de produse de uz casnic și îndeosebi de cerere curentă (articole de care gospodinele au nevoie aproape în fiecare zi). De aici trebuie înțeles că specializarea nu constituie un principiu rigid, cu criterii valabile oricum, ci este un cadru cu suficientă elasticitate, pentru îmbunătățirea deservirii cumpărătorilor și a creșterii rezultatelor economice ale activității comerciale. Aș vrea să vă vorbesc despre magazinele universale „Victoria“ și „București“. În concepția care stă la baza organizării acestor două mari magazine s-a avut în vedere specializarea raioanelor pe categorii de cumpărători — bărbați, femei, copii — și gruparea lor pe etaje. Este limpede că magazinul avînd o asemenea organizare interioară, cumpărătorii vor avea avantajul să găsească mărfurile necesare rațional grupate, iar pe de altă parte se vor putea organiza și anumite forme specifice de deservire suplimentară, cum ar fi atelierele de rețuș. Celelalte raioane vor putea astfel să fie și ele mai judicios organizate din punct de vedere al specializării țesă-

turilor, în funcție de materia primă: bumbac, mătase, fire sintetice, articole electrotehnice și piese de schimb pe un front mai larg etc.

La magazinul „Electrotehnica“ necesitatea specializării a condus la scoaterea unor sortimente a căror prezență nu era justificată de profilul unității ca: articole moto-velo, accesorii și piese de schimb, creîndu-se, pe de altă parte, un front larg de expunere pentru articolele specifice ca: aparate electrice de uz casnic, frigider, aspiratoare, aparate de radio, televizoare, lămpi, lustre, lampadare, accesorii pentru aceste mărfuri. Totodată specializarea magazinului a permis realizarea unor condiții tehnice corespunzătoare pentru prezentarea în funcțiune a unor articole electrotehnice: cabinele de audiție și vizionare. Aceste acțiuni vor continua și la alte unități.

LOCALURI CU PROFIL ȘI BUCATE PE CINSTE

Tovarășul Victor Stanciu, director adjunct al T.A.P.L.-București, ne anunță de la bun început:

— În domeniul alimentației publice au fost obținute în ultimii ani îmbunătățiri substanțiale, mai ales pe linia profilării localurilor și a calificării personalului angajat. Străduința noastră permanentă are drept scop final satisfacerea celor mai diverse, mai complexe și, dacă vreți, celor mai capricioase gusturi și trebuințe ale consumatorului autohton și străin. Dar să trecem la concret.

— Fiindcă a venit vorba de gustul și capriciile consumatorului, vă servim un „of“ al clientelei bucureștene. Foarte mulți vizitatori ai localurilor publice (ne referim la acele mici localuri intime, familiale, unde, virtual vorbind, consumatorul — dezbrăcat de ritualul unei etichete rigide — ar trebui să se simtă „ca acasă“ între ospătați și comeseni prieteni) duc dorul băuturilor și preparatelor „specifice“, proprii doar unui anumit și preferat restaurant.

— Cei care v-au adresat acest „of“ au și totuși n-au dreptate. Multă vreme, ce e drept, lista sortimentelor — săracă și comună unităților noastre — a supărat marea masă a consumatorilor. Dar în această privință am înregistrat totuși și îmbunătățiri remarcabile. Exemple: preparatul denumit „tocană à la Dimbovița“ constituie specialitatea casei la restaurantul „Dimbovița“. Mai departe: la „Dunărea“ puteți găsi — ca sortiment specific — limbă marinărească; la „Siretul“, friptură picantă din carne de vacă; la „Moldova“, tocană moldovenească; la „Zori de zi“, tocană picantă de vacuță; la „Unirea“, sote-zahana; la „Cișmigiu“, turnedo florentin; la „Gambrius“, rulou umplut cu ciuperci; la „Feroviarul“, sote măcelăresc etc.

(În paranteză fie spus, am verificat la fața locului lista specialităților înșirate mai sus și am obținut următorul rezultat: marți, 26 octombrie, ora 13, la restaurantele „Dunărea“, „Feroviarul“, „Moldova“, „Gambrius“, „Zori de zi“ și „Unirea“ consumatorii au putut găsi cu adevărat spe-

cialitățile casei, dar la restul localurilor specialitatea casei a fost absentă. Scor final: 6-defavoarea T.A.P.L., deoarece publicul... cumpărător se arată în general mult mai întransigant și mai sensibil amintirilor culinare neplăcute.

— Ce ne puteți spune despre profilul specific al unor unități?

— În afară de localurile cu veche tradiție restaurant, bogate, bufete — trustul nostru procedat recent la reprofilarea unor localuri pe bulevardul Gheorghe Gheorghiu-Dej: „Tic-1“, „Tomis“, „Cireșica“, adaptări ale bistrourilor franțuzești (cuvîntul e de origine rusească, pămîntenit în Franța la începutul secolului trecut). În noile localuri clienții grăbiți pot găsi parate la comandă și băuturi la pahar îns de un serviciu prompt. În afară de aceasta există și multe localuri cu profil bine determinat. Exemple: restaurantul „Doina“, care este că de consumatorii români și străini deoarece se respectă întocmai rețetarul de bucătărie românească. Mîncărurile naționale exprimă caracterul specific al acestui local.

(Au fost înființate de asemenea restaurante lactovegetariene, aflate sub tutela Direcției generale a marilor restaurante. Considerăm că aceste unități sînt cu totul insuficiente. Dar mai trebuie să criticăm cu asprime faptul că și în puținele localuri existente nu-și respectă specificul. Majoritatea restaurantelor lactovegetariene servesc „de toate“ — de la friptură și pînițe la mititei și crenvurști. Ce fel de „lactovegeta-

nism“ o mai fi și așa? Și cum stăm cu specificul? — n.n.).

Vor fi transformate de asemenea în localuri specifice, denumite „bufet-bar“, următoarele unități: „Boema“, bufetul de la patinoarul „23 August“, „Ciocirlia“, „Victoria“, „Ateneul“, „Istria“, salonul de sus al restaurantului „Dunărea“ etc.

(Tot în paranteză fie spus, pe piața bucureșteană au mai apărut și alte asemenea unități specifice: „café-tabacuri“ și „podgorii“. Din păcate granițele caracterului specific se arată a fi foarte incerte. Într-un café-tabac, unde consumatorului trebuie să i se ofere doar cafea, tutun și ilustrații se mîncă și se bea după pofta inimii, iar „podgorii“ — local care presupune prin firul lui specific clienți „sătui“, sosiți aici pentru sorbi din unele de lut vinul casei — se consumă, la fel, mîncăruri și băuturi diverse — inclusiv „spirtoase“ — ca în orice restaurant obișnuit. Trebuie foarte clar subliniată necesitatea înființării multor unități din următoarele trei categorii: 1) restaurante cu bucătărie specific românească; 2) restaurante lactovegetariene; 3) localuri mici, doar cu câteva mese, cu atmosferă intimă, fără orchestre, cel mult cu cîte un pian.

În continuare aflăm că:

— Oricîtă străduință ar depune forurile coordonatoare elaborînd teorii, oferind exemple, specializînd și îndrumînd personalul subordonat, totuși rămîine zadarnic, totul ajunge denaturat sau se viciază la fața locului dacă „omul“ nu participă cu suflet la respectarea indicațiilor primite. Prac-

ne-a demonstrat că oricând și oriunde „omul este local“.

Localitatea aceasta, atemporală, de strictă autențitate azi ca și acum o mie de ani, ne îndeamnă leschidem o nouă paranteză.)

sadar :

OMUL SFINȚEȘTE LOCUL...

um se vede și din următorul exemplu : restaurantul „Porumbaru“ de pe strada Cimpia zii a format obiectul unei anchete publicate în trecut în revista noastră. Făceam atunci o remarcă : într-un modest local, de-ait de doi ospătari-bucătari, clienții se declară puși deoparte de bună deservire, conștiințioși și priceperea culinară a personalului de aici posibilă crearea acelei atmosfere intime, iliale, în stare să cucerească repede pe orice -venit atât de dornic să poată mânca și bea și pofta inimii, simțindu-se bine, ca acasă. Am dat „Porumbaru“ la începutul acestei toamne. eași promptitudine și pricepere în arta culii, dar... surpriză : localul era aproape gol. sa temporară, în perioada estivală, a vechilor țtari, înlocuirea lor cu alți angajați a produs egitimă dezamăgire în rîndul clientelei obișe.

ă revenim însă la convorbirea noastră :

- Ce alte probleme de perspectivă și evene doleanțe doriți să comunicați prin interliul publicației noastre ?

Ciobanu, șeful serviciului producție-industrie. Dacă le-am reproduce cuvînt cu cuvînt, am avea în față un bun și poate convingător prospect. Aici se primesc vinuri de la producătorii din toate podgoriile țării.

— Și dumneavoastră ce faceți cu ele ?

— După prelucrările obișnuite, le îmbuteliiem.

— Fără să le amestecați... ?

— Ce scrie pe etichetele sticlelor cu vin e chiar producția podgoriei.

— Panciu... Panciu ? Cotești... Cotești ? Murfatlar... Murfatlar ?

— Exact...

— Totuși permiteți-ne o remarcă dificilă. Ni se pare că toate aceste vinuri de mare consum nu prea diferă între ele. Firma s-a schimbat, dar vinul e același...

(Notăm în paranteză zîmbetul condescendent al tovarășului Ciobanu.)

— E o întrebare care ni s-a pus de nenumărate ori. Am primit chiar și vizite, aici, la fața locului... Trebuie să știți că în cadrul aceleiași soi există o diferență de gust. Trebuie să fii un degustător cu mare experiență ca să-l deosebești. Apoi uităm un lucru : de obicei vinul se bea cu sifon sau frapat. În ambele cazuri nu mai poți distinge diferențele. Trebuie deci să spulberăm asemenea aberații.

— De acord. Să dăm specialiștilor ce-i al lor... Dar vinul care e etichetat „Vin de masă“ ?

— E un caz mai aparte. Nu toate vinurile corespund din punct de vedere al țării alcoolice

același numitor diversele sortimente de cașcaval care au denumiri specifice. După părerea noastră (și nu numai a noastră !) chiar și M.I.A. ar trebui să nominalizeze produsele, denumirea de I.C.I.L. (plus localitatea respectivă) fiind foarte impersonală. De asemenea, ținînd seama de tradiția bună și de trebuințele variate ale cumpărătorilor, fabricarea specialităților locale de franzelărie ar trebui mai mult susținută ca să depășească cantitățile minime care se pun la ora actuală la dispoziția consumatorilor.

O atenție deosebită considerăm că trebuie să se dea specialităților pe care le prepară (sau nu le prepară !) restaurantele. Condiții există și chiar rețetarul prevede 2000 sortimente variate ! Specializarea s-ar putea face chiar și numai alegîndu-se, pentru fiecare unitate în parte, doar cîteva din mîncărurile și preparatele incluse în această mare carte de bucate. În domeniul vinurilor de mare consum credem că a sosit momentul ca publicul să aibă posibilitatea să poată distinge diversele sorturi de vinuri provenite din anumite podgorii renumite (Panciu, Odobești, Drăgășani, Cotești etc.) nu numai după etichetă, ci și după gustul specific.

Punînd în dezbatere aria atît de vastă a specificității ne-am referit doar la cîteva sectoare ale vieții economice. S-ar putea vorbi despre dezvoltarea acestei noțiuni în domeniul extrem de variate, ca al turismului, construcțiilor și urbanismului, al artizanatului etc. Specificul este, metaforic vorbind, cartea de vizită a unui oraș, a

— Printre altele se preconizează elaborarea unor noi măsuri pentru aprovizionarea cu vin ect de la sursă a unităților de alimentație blică. Căci, pînă una alta, vinul oferit de J.R.A., adăpostit în sticle cu zeci de etichete erite, are aproape același gust. Vina nu ne arține, în schimb disputa zilnică cu publicul nsumator, criticile și aprecierile defavorabile se sfășoară pe spinarea noastră. De ce această uație ?

INTERMEZZO CU... VIN

Despre vinurile românești s-au scris tratate vante și literare ; de-a lungul veacurilor ele au st amintite cu mîndrie de către pămînteni și nostalgia de către călătorii care ne-au strătut țara ; au fost medaliatate cu aur greu în numărate rînduri și vor fi și de acum înainte. sfîrșit, tot cuvînt de laudă. Numai un singur a stîrnește nedumerirea : cel care poartă pe cla în care a fost îmbuteliat lapidara și foarte isterioasa etichetă : „Vin de masă“. Zicem dumerire, pentru că cumpărătorul cel de toate ele își pune întrebarea : unde-i podgoria aceea iensă care produce sute de mii de litri de oare de nu se termină niciodată, ba mai mult, mină piața vinurilor ? Ne-am uitat și noi pe chetă și... ne-am dus la întreprinderea de industrializare a vinului și băuturilor alcoolice să-i utăm... specificul.

Am primit multe explicații, temeinice și comtente, din partea tovarășului inginer Costache

și al altor calități. Atunci sîntem obligați, atît din punct de vedere tehnic cît și pentru a da consumatorilor un vin corespunzător, să prelucrăm vinul din diverse podgorii.

— O ultimă întrebare : unde sînt vinurile din micile podgorii care au o producție redusă ?

— Vă referiți la podgoriile cu microclimat. Ele se selectează aparte și se vinifică în regiunea respectivă, unde și pot fi cumpărate.

Conversația a fost mult mai lungă și mai interesantă. Am plecat să lămurim o nedumerire, dar iată că diavolul îndoielilor ne arde în continuare, iar gîndul ne duce la bunele și nefîntrecutele vinuri din zecile de podgorii care acolo, la fața locului, parcă reprezintă altceva decît în sticlele etichetate ale vinurilor de mare consum pe care le luăm din magazine. Dar pentru că nu sîntem specialiști...

★

Interviurile care au format obiectul anchetei „Tot despre calitate e vorba“, în cadrul căroră și-au expus părerile unii dintre cei mai competenți specialiști din sectorul respectiv, ne permit să tragem cîteva concluzii. Specificul, care reprezintă în bună măsură o expresie a calității atît în domeniul producției cît și al desfacerii, este în atenția tuturor factorilor care concurează la buna deservire a publicului consumator. Deci, un fenomen pozitiv. Totuși, chiar din convorbirile avute se poate conchide că în domeniul desfacerii brînzeturilor, de exemplu, în rețeaua comercială se provoacă confuzii, aducîndu-se la

unei regiuni, a unei întreprinderi. În epoca noastră, cînd turismul cunoaște o atît de mare dezvoltare (sute de mii de oameni colindă țara în căutarea ineditului), personalitatea localităților o exprimă tocmai nota deosebită, proprie, pe care n-o întîlnești decît într-un loc anume.

Rezultatul muncii și fanteziei celor care ajută la dezvoltarea specificului contribuie în bună măsură la satisfacerea celor mai variate și complexe cerințe ale vieții de fiecare zi, cît și la dezvoltarea și rafinarea bunului-gust.

Problemele specificului în diverse domenii, evident, nu au fost epuizate. Atît cititorii cît și organele în drept își pot spune în continuare cuvîntul.

C. BOZBICI și L. MAIOR
Fotografii de S. STEINER

În fotografiile : șase sticle, purtînd șase etichete diferite... dar, iată, gustul vinului este același sau aproape același. Decepția progresivă a tînrului fotografiat reeditează în șase imagini decepția și nedumerirea colectivă a nenumăraților consumatori din țara noastră. Contrar celor afirmate în interviul publicat în paginile de față, marele public rămîne deocamdată la convingerea că vinurile de mare consum prea seamănă la gust între ele.

TEATRU

Două din cele mai viguroase creații actoricești prilejuite „Jocul ielelor”: Praidă (Codrescu) și mai ales Penlescu (Ion Marinescu).

„JOCUL IELELOR” în primă reprezentare scenică bucureșteană

Jumătate de secol piesa „Jocul ielelor” a fost citită cu înfrigurare, jumătate de secol i s-a refuzat cu consecvență existența scenică. Drama de idei intimidă, incandescența gândirii filozofice părea neconvertibilă în spectacol teatral, eticheta fusese lipită: piesă nescenică. Și iată că acum au fost pulverizate prejudecățile și alungate inhibițiile: spectacolul Teatrului Mic (absolută premieră bucureșteană la vîrsta de aproape 50 de ani ai piesei!) este urmărit de public cu intensă concentrare intelectuală, scenele de înfruntare acută a ideilor, de joc bezmetic al „ielelor” sînt ascultate într-o tăcere reculeasă, sala nu dă semne de oboseală în lungul răstimp (poate puțin excedentar, am zice, dilatat uneori prin tăceri și pauze artificioase) al spectacolului. „Jocul ielelor” și-a luat cu strălucire examenul de teatralitate, dar — am adăuga noi — mai există un examen care a fost dat și luat cu nota maximă: cel de receptivitate artistică. Examinați: spectatorii. Examinatori: actorii, totodată și pedagogii cu experiență. Teatrul de idei, teatrul problemelor majore își cucerește din ce în ce mai mulți și superiori adepți — iată o altă concluzie relevantă de spectacolul cu „Jocul ielelor”.

Piesa scrisă în 1916 seduce în 1965 pentru că are o prospețime și o actualitate a problematicii de-a dreptul uimitoare. Această „dramă a imperativului violent și categoric al «Dreptății sociale»” — cum și-o definea însuși Camil Petrescu — anticipa neliniștile eroului contemporan, raporturile dintre individ și istorie; și nu degeaba au fost stabilite filiațiuni între dramaturgia lui Camil Petrescu și cea a lui Ibsen și Strindberg, ba mai mult, înrudiri cu scrisul, mai recent, lui Sartre ori Camus.

Dar piesa scrisă în 1916 cucerește spectatorii prin intermediul unui spectacol realizat în 1965. Nu poate să nu impresioneze modestia gravă cu care regizorul Crin Teodorescu a lăsat textului și actorilor prim-planul spectacolului — el optînd deliberat pentru planul secund. Din umbră, el a manevrat — omnipotent totuși — lumina intensă a valorilor de idei, de construcție a caracterelor, de conflict și a dirijat un excelent recital de virtuozitate actoricească. Căci așa ni se pare, în primul rînd, spectacolul lui Crin Teodorescu: un tulburător concert de cameră, în care fiecare instrument are rol solist dar înțelege să nu se suprapună, să nu domine, ci să-și armonizeze desăvîrșit solo-ul cu melodiile celorlalte instrumente. În această piesă în care e vorba de o crimă săvîrșită de însuși ministrul justiției, în care sentimente ca dragostea și gelozia declanșează

drame, în care însuși șantajul e folosit ca armă luptă pentru o cauză dreaptă, eroii, de o mare crețete, rămîn totuși să reprezinte torțele vii ideilor. Gelu Ruscanu, așa cum trăiește el prin sibiilitatea de tonalitate tragică a lui Gh. Ionescu Gion, își duce umana pasiune justițiară pînă la neomenie, fiindcă ea este mistuită, ba poate mai rînd uscată de foenul distrugător al ideii de drept absolută, obsesiile lui trufășe îi dau uneori o rîbidete, un halo straniu. Gelu Ruscanu — gazetă socialist — nu înțelege că ideea de dreptate împlinește numai într-un anumit context istoric-că măsura dreptății o dă justetea cauzei căreia servește și în această neputință rezidă marea dramă. Siluetă prelungă, uscată, înveșmîntată negru, el se prăbușește lucid sub propria furie putincioasă, sub glonte pornit din propria mînă.

Îl înfruntă, în piesă, de pe poziția totală, ministrul burghez Sinești, monument de cinism, veștabilă și subtilă forță a răului. Siluetă masivă, veșmîntată, paradoxal, în alb, George Constantin plasează eroul la interferența unei multitudini vicii morale, dîndu-i un caracter cu nenumărate nuanse mereu surprinzătoare, mereu altele. Are George Constantin harul de a da fiecărui personaj pe care îl interpretează sevă și culoare, un clocot inter-filtrat printr-o cerebralitate reținută, are harul de a umple scena cu o vibrație umană din chiar clipele primei sale apariții. Față în față, la capetele lunii mese din redacție, Ruscanu și Sinești își confruntă adevărurile într-un încrîncenat duel spiritual de veră-celebru și care a căpătat acum — prin Ionescu-Gion și George Constantin — o nu mai puțin celebră intrupare scenică.

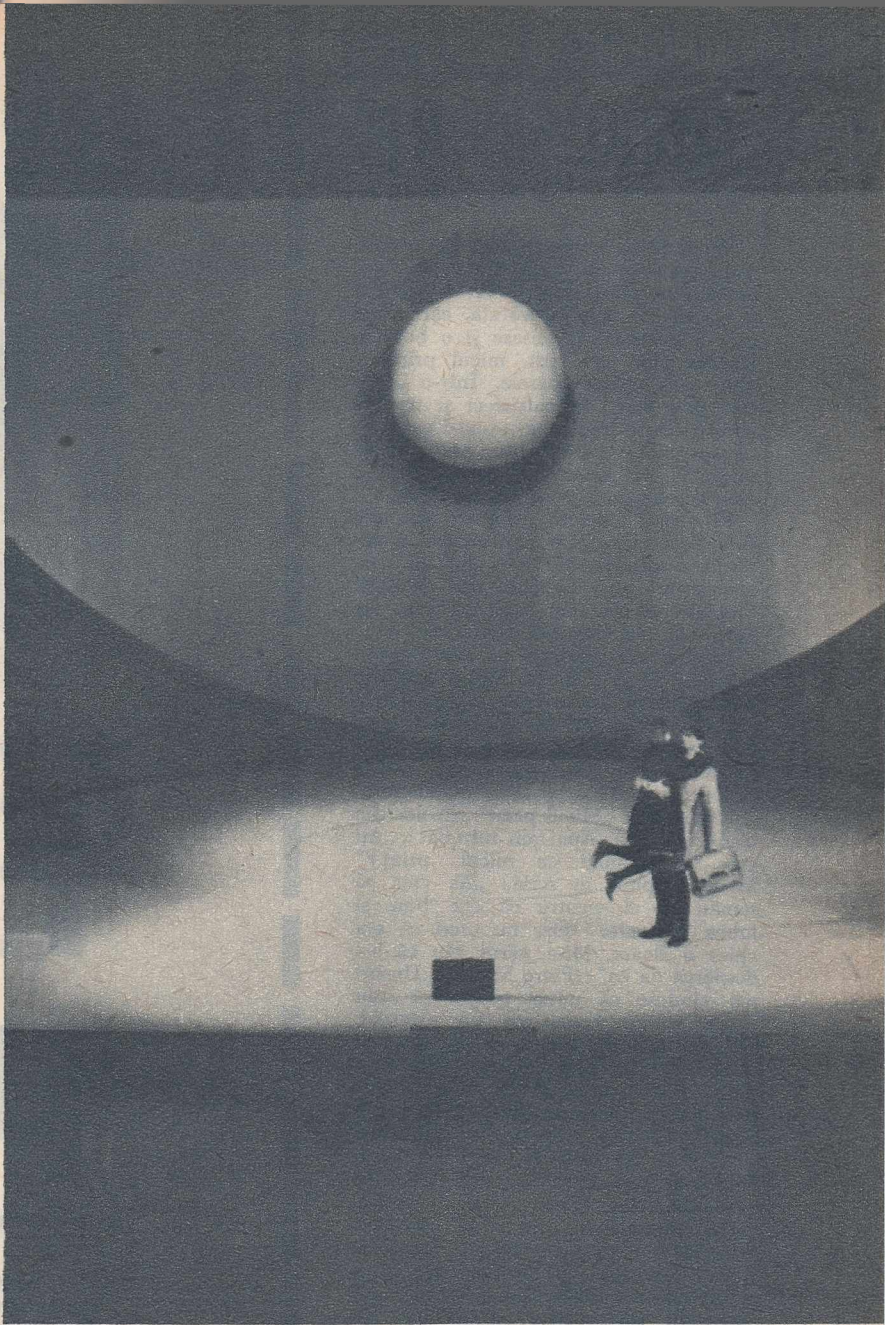
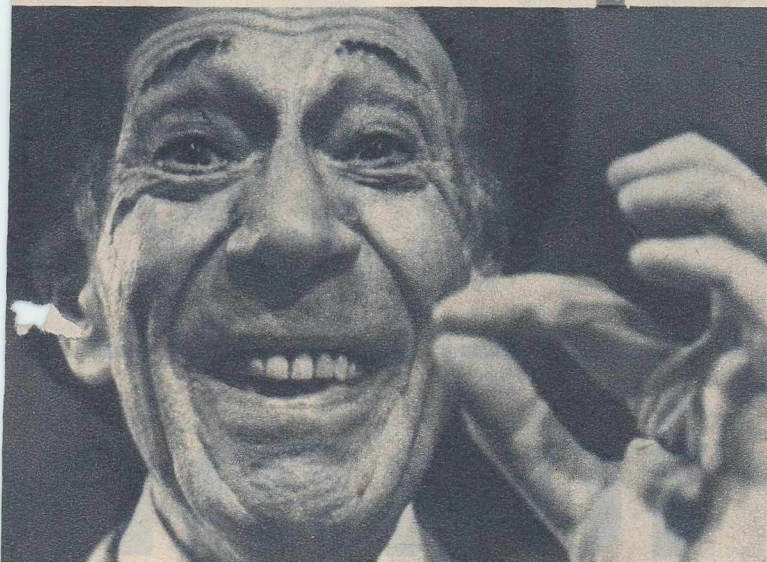
Un alt moment de excelent teatru: creația lui Ion Marinescu în rolul secretarului de redacție Penlescu, „raisonneur”-ul lucid, puțin amar, dar nu fără umor și sentiment, al piesei. Și, fără îndoială, se sibiilitatea neobișnuită și jocul întotdeauna de primă funcție rare al Leopoldinei Bălănuță dă Mariei Sinești o ținută umană elevată.

E o nedreptate să treci fără o minuțioasă apreciere peste rolurile realizate de Constantin Codrescu Eugenia Eftimie, Florin Vasiliu, H. Nicolaide, Alina Lungu, N. Ifrim, Maria Comșa-Potra, Nicolae Motoc, dar spațiul ne obligă s-o săvîrșim. Ne mulțumim deci cu înregistrarea lor la capitolul de reușiți al spectacolului.

Sanda FAU

CLUJ

„Nu sînt Turnul Eiffel“

Confruntare între idealuri și concepții diferite despre viață, integrare în eforturile de autodepășire ale naturgeii românești contemporane, piesa Ecaterinei Oproiu — „Nu sînt Turnul Eiffel“ — a dus cu succes noua stagiune a Teatrului Național din Cluj. În a doua montare pe țară (prima, anul trecut, la Teatrul de stat din Piatra Neamț), spectacolul Soranei Coroamă este mai întîi un succes de ambu, o fericită omogenizare a tribuției regizor-interpreți-scenof-compozitor și coregraf. Regizorul a adus pseudocomediei limiri esențiale, a aliniat conflictual vențele cinematografice făcînd sa, după părerea noastră, mai ușor pentru scenă (evident, fără a vorbi de vreo intervenție în text). Cînd „teatral“, Sorana Coroamă le-a dat planurile real și onirice, alătînd at cezura dintre tablouri și însuflețit personajele acordîndu-le libertate de mișcare și consistență caracterologică.

Interpreții principali, Melania Ursu (Ea) și George Mottoi (El), au venit excelent în sprijinul concepției regizorale. Pentru prima dată într-un rol principal, Melania Ursu pune un personaj plin de energie și forță, detașîndu-se mai ales în scenele de persiflare. Trăind intens gama sentimentelor El — bucurie, durere, fericire, suferință — actrița dovedește o reală visibilitate și luciditate scenică. El este rațional, posesorul unui frumos nuanțat flux vocal, George Mottoi a fost un El complex și surprinzător de convingător. În rolul bătrînului domn domină scena, prin câteva replici doar, artistul emerit Alexandru Marius. Muzica lui George Sbircea și coregrafia lui Iorga au dat ansamblului vivacitate și un plus de naturalețe. Poate mai puțin modern decît spectacolul dar riguros gîndit și sugestiv în reliefarea metaforei dramatice, spectacolul Naționalului clujean cu piesa „Nu sînt Turnul Eiffel“ e o creație reușită.

▲ **Întîlniți pe Bătrînul domn, așa cum arată în interpretarea artistului emerit Al. Marius.**

▶ **El și Ea (George Mottoi și Melania Ursu) în două ipostaze scenice din spectacolul clujean cu piesa „Nu sînt Turnul Eiffel“.**

Ion ARCAȘU
Fotografiile de A. MIHAILOPOL

„MICUL PRINT”

de Florin MUGUR

Micul prinț locuia undeva pe o stea. Avea un scăunel, o stropitoare de flori, un vulcan stins. Mai firziu a căpătat și o oaie. O oaie adevărată, căreia cel care o desenase îi pusese și o botniță. Uneori, când era trist, micul prinț se uita cum apune soarele. Într-o zi a stat și a privit la patruzeci și trei de apusuri. Asta înseamnă — nu-i așa? — că steaua pe care locuia era foarte mică. Și mai înseamnă, desigur, că în ziua aceea micul prinț era tare trist.

Pe steaua micului prinț se mai afla și o floare cu patru țepi subțiri. Floarea era mândră de țepii ei: cu asemenea țepi nu-i era frică nici de tigri. Mai ales că nu erau tigri pe stea. Iar tigrii nici nu mănincă flori.

Floarea era prietenă cu micul prinț. Îl iubea. Și el o iubea. Era o dragoste mare. Cineva, poate fantezia, o saluta cu un steag albastru. Și un bărbat, marele scriitor francez Antoine de Saint-Exupéry, care gândise povestea, era și el fericit că există pe lume micul prinț.

Le-am citit „Micul prinț” elevilor din clasa a VIII-a. Apoi am întrebat: „Ați vrea să semănați cu micul prinț?” Mi-au răspuns în scris: „Aș vrea să semăn cu el, pentru că era bun și iubea o floare. Dar nu cred că era chiar o floare. Mi-a părut rău că s-a despărțit de ea” (Petre Maria). „Uneori mă gândesc că mi-ar plăcea să stau singur cu o floare pe un asteroid, dar depinde de starea sufletească în care m-aș găsi. Mai depinde și de anotimp. Dar n-aș vrea să stau singur prea mult” (Nicolae Ioan). „Imi place micul prinț. Aș vrea să fiu colegă cu el. Sînt sigură că n-ar minți niciodată. Nici n-ar pîrî, cum fac unii. Cred că l-ar iubi toată clasa” (Vasile Elena).

Un singur lucru din viața micului prinț nu i-a atras pe copii: izolarea. Și-am observat cu emoție cum s-au grăbit cei mai mulți să-și mărturisească teama de singurătate, dragostea de prieteni, dorința de a trăi între oameni. „Nu mi-ar plăcea, scrie Ioan Carmen, să locuiesc singură cu o floare. M-aș plictisi. Dacă aș fi micul prinț aș proceda la fel ca el: aș pleca să caut o altă planetă, în care să fie oameni ca mine, să rîd, să vorbesc, să aflu cît mai multe”. „Să trăiesc singur pe o planetă?, se întreabă Mitran Emil. Nu aș vrea, deoarece nu aș avea cu cine să joc fotbal și aș simți lipsa copiilor și a oamenilor mari. N-aș vrea să trăiesc nici în altă țară, dar pe o altă planetă!” „Dacă floarea ar vorbi, scrie Krumholz Anca, și dacă planta ar fi puțin mai mare, dacă acolo aș avea ce face, de pildă să desenez ceva, desigur că mi-ar plăcea. Totuși, dacă aș avea și un telefon mi-ar plăcea și mai mult. Eu nu pot să trăiesc departe de ceilalți”. Pop Gabriela e categorică: „Cred că dacă aș fi silită să trăiesc singură pe o planetă cu o floare nu aș putea rezista mult timp tristeții și singurătății și aș muri”.

Patruzeci de răspunsuri. Toate sincere (doi copii spun chiar că nu le-a plăcut povestea, iar unul atrage atenția că el personal nu crede că florile pot vorbi). Nici unul dintre elevi nu alege singurătatea. Nici unul nu vrea să fie departe de prieteni, de părinți, de școală.

Copiii aleg. Și aleg tocmai viața pe care o trăiesc. E, poate, pentru cei care se îngrijesc ca viața copiilor să nu fie întunecată de nici un nor, un motiv de bucurie. „Pentru că — așa cum explică Vasiliu Doina — eu nu am vrut niciodată să plec pe o stea. Numai o dată, cînd m-a certat rău mama, am fost foarte tristă. Dar mi-a trecut. Eu nu aș vrea de loc să locuiesc în altă parte decît pe pămînt”.

E toamna pe malul

Potrivit Directivelor celui de-al IX-lea Congres al partidului (și ca o consecință rească a dezvoltării continue și impetuoase a schimburilor comerciale ale României sociale pe peste 100 de țări ale lumii) va fi sporită capacitatea portuară a țării în principiu prin terminarea sistematizării portului Constanța în limitele actuale și continuarea în r susținut a lucrărilor de extindere spre sud a acestui port. Directivele cer ca în cur cincinalului digurile de adăpostire să fie terminate.

Care este stadiul actual al lucrărilor, ce perspective există în legătură cu îndeplinirea acestor sarcini din directive, iată ce ne-am propus să aflăm (și să comunicăm cititorilor „Flacării”) pe șantierul de pe malul Mării Negre.

Am aflat deci, în primul rînd, că

soarta digului se hotărăște la 30 km distanță...

...adică la cariera de piatră din Ovidiu. O carieră veche, dar din care „vechiul” a fost izgonit energetic și radical. Veche a rămas doar existența multimilenară a depozitului de piatră în botul acela de deal în care e înfipit. În rest, totul e nou: de la stilul de muncă al oamenilor la uneltele pe care le folosesc. Privesc excavatorul electric al cărui braț întins se termină cu o cupă în care încap 3 metri cubi de piatră — ditamai stîncă. Încerc să-mi imaginez cîți oameni înarmați cu ciocane și răngi grele ar icni în efortul de a disloca blocul de piatră și cîte ore ar dura operația pe care colosul din fața mea o face jucîndu-se parcă...

Tovarășul Viorel Petroescu, inginer șef adjunct al Întreprinderii de construcții hidro-tehnice (I.C.H.), întreprinde-

rea executantă a lucrărilor, ne dă ample și competente informații despre elementele modernizării acestei cariere (fojeze, macarale, drumuri betonate de acces, fronturi noi de avansare etc., etc.) din măruntaiele căreia va trebui să fie extrasă pînă la actul final al lucrărilor cantitatea de 7 milioane tone de piatră. Adică 700 000 de vagoane. Vă puteți imagina cum ar arăta un tren cu atîtea vagoane? Dacă vă e greu, gîndiți-vă la 10 000 de trenuri cu cîte 70 de vagoane...”) Dar nu e numai asta. Constructorii digului sînt oameni pretențioși; lor nu le trebuie doar cantitatea cutare de piatră, ci și cutare sortimente. În profilul digurilor intră: piatră nesortată (100-2 000 kg), blocuri de la 2 la 10 tone și blocuri peste 10 tone. În completarea mijloacelor de pro-

*) Să nu vă fie de mirare, dar la ieșirea din carieră s-a montat o basculă-pod cu ajutorul căreia cantitatea de mai sus va fi cîntărită, dacă nu... gram cu gram, dar cîntal cu cîntal da. Și țără lipsuri.

ducție care să asigure c tătîle și sortimentele nece la Ovidiu e în curs de cuție o stație de concasare o ocapacitate de 420 000 anual.

Acestea se petrec, așa la 30 km de șantierul prop zis. În legătură cu ceea se întîmplă de la Ovidiu la țarmul mării aflăm cî

noutăți în materia de construcții rutiere

Aplecați asupra unei de hîrtie ozalid mare cît roul pe care a fost desfi rată, urmărind creionul u nerului Petroescu și ascult interesantele-i explicații. le redăm.

Prin urmare, de la cari pînă la locul de descărc a pietrei (nu uitați: piet asta cîntăresc uneori pe 15 tone bucata) sînt de p curs în linie dreaptă cî 30 km. Era nevoie deci de șosea. Dar dacă vă închip că orice fel de șosea este pusă să accepte circula zilnică a peste 120 de au basculante și autocamio:

portind la un loc
7 000 tone (și în curînd
tone) de piatră, vă în-

O asemenea șosea tre-
creată și încă așternută
strat de beton de 20
ora cînd scriem aceste
și șoseaua își face pe
datoria, cu toate greu-
din circa ei.

îndu-li-se ca șoseaua
ta să nu facă ocoluri
nomicoase pentru speci-
transporturilor, construc-
au avut de rezolvat două
eme dificile: a) înfil-
șoselei cu punctul fero-
le la Palas; b) intersec-
cu șoseaua de mare
(dublă de calea fe-
Constanța-Mangalia.

a dificultate a fost re-
tă printr-un pasaj de ni-
lung de 500 metri. O
ie îndrăzneată, în care
folosit tehnica grinzilor

Cînd va fi gata va avea 2 780
m. Maistrului Anton îi plac
plimbările cu șalupa. Chiar
cînd e hulă. Le-ar vrea totuși
din ce în ce mai scurte, pe
măsura scurtării distanței din-
tre capetele celor două di-
guri...

Ne sînt prezentate și aici
cîteva utilaje de mare randa-
ment. O gigantică macara-
pod pivotantă. Cîntărește
(fără sarcini) 480 tone. În-
tinde un braț de 50 metri și
ridică ca pe nimic 20 de
tone. Iată buldozerele S-1 300
așezînd cumiși la locul lor
tonele de rocă. Iată basculan-
tele manevrînd cu măiestrie
pe digul aglomerat pentru a
ajunge în *marche-arrière* la
capătul lui, unde își leapădă
încărcătura, făcînd să cloco-
tească marea.

Niște ciudate profiluri de
beton ca niște uriașe fosile ale
unei de mult dispărute specii

nării

beton precomprimat (cu
chideri de 20-30 m). Cea
a doua dificultate a fost re-
tă prin soluția — aplicată
tru prima oară la noi —
șă-numitelor bucle supra-
e care înlătură intersec-
directă și, deci, barierele
așteptări sau — și mai
întîlnirile... neaștep-

acum, iată-ne în sfîrșit

pe dig

Sau, mai bine zis, pe unul
diguri, pe cel denumit
„de larg“. Aici îl cu-
ștem pe maistrul principal
ton Vasile, brăilean de ori-
e, constănțean prin adop-
A lucrat la ridicarea ter-
centralei Ovidiu II, a lu-
t pe șantierele care au dat
oralului românesc înfățișă-
potrivită deceniului 7 al
colului XX. Acum lucrează
un șantier al deceniilor
mătoare.

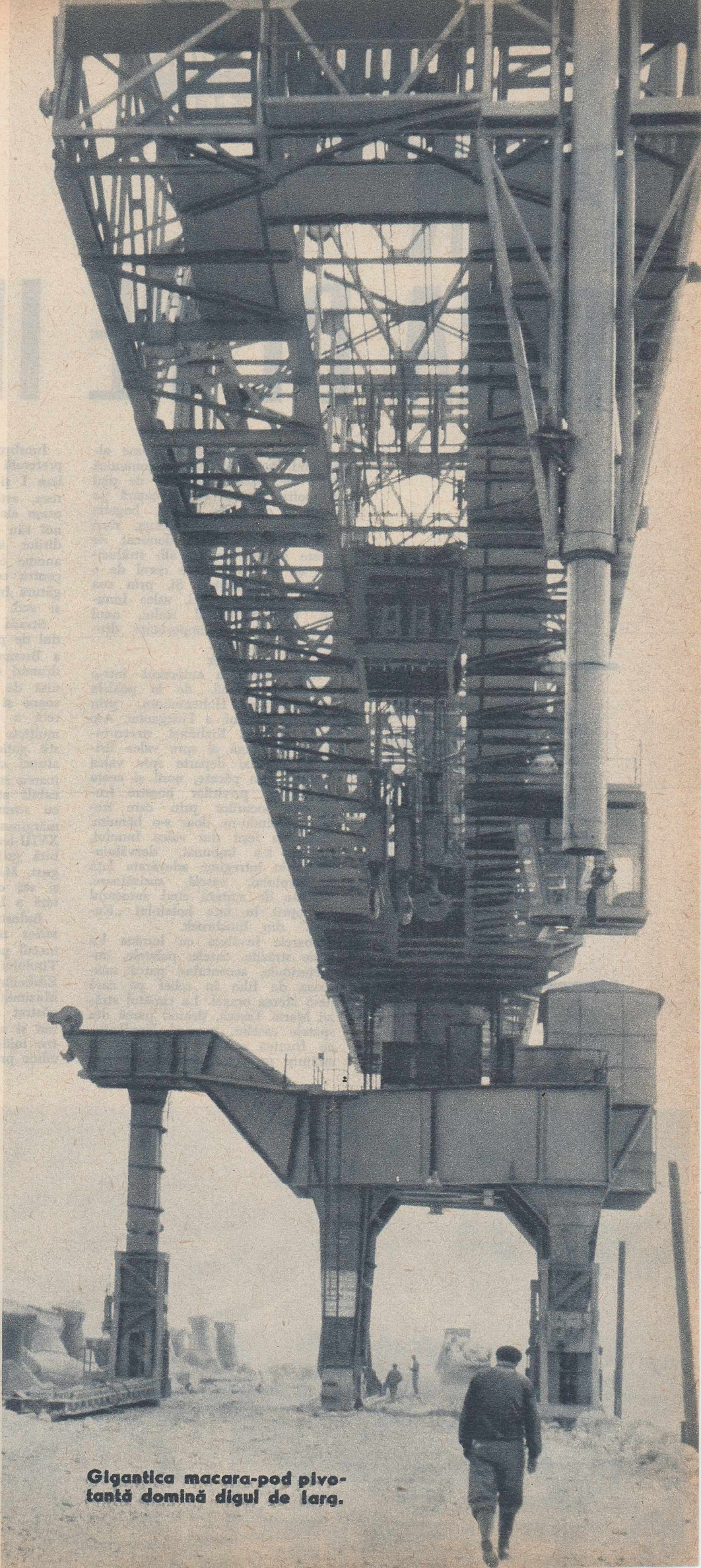
La sfîrșitul fiecărei zile de
eru, maistrul Anton mă-
ară metrii cucerii de căra-
a de piatră ce despică
area. Aici, pe digul de larg,
măsurat, în ziua cînd ne
lam noi, 405 m. Cînd digul
fi gata, va avea de mă-
rat 2 554 m. Din cînd în
nd, maistrul se îmbarcă în
lupă și se duce să supra-
geheze lucrările la digul de-
umit „de sud“. Acesta mă-
ura, în ziua aceea, 870 m.

de stea de mare stau îngră-
mădite pe latura exterioară.
Evident, ne atrag atenția.
Ce-or fi? *Stabilopozii*. Așa ni
se spune că se numesc. Sînt
turnați după metoda comună
a cofrajelor, au o greutate de
circa 20 tone fiecare și sînt
incluși în profilul digului.
Calculul și experiența au
demonstrat marea lor rezis-
tență la acțiunea erozivă a
valurilor. Metoda nu a fost
numai adoptată la noi, ci și
adaptată prin cîteva inter-
esante și utile perfecționări.
Stația de turnare a stabilopo-
zilor, considerată un obiectiv
de seamă al lucrării, a fost
dată recent în funcțiune. În
curînd va fi terminată și o
foarte modernă autobază, în
care autobasculantele și auto-
camioanele vor primi îngrijiri
corespunzătoare eforturilor ce
li se cer.

Sîntem satisfăcuți. Pe malul
mării se lucrează în ritm și cu
mijloace contemporane. Meca-
nizarea e omniprezentă și
omnipotentă. Ea asigură con-
tinuarea lucrului cu aceeași
ritmicitate (constructorii o
vor chiar sporită) și în apro-
piatul anotîmp rece.

Lucrînd în preajma mării,
constructorii digului au îm-
prumutat parcă ceva din firea
oamenilor mării. Sînt tăcuți și
activi, li-e silă de lăudăroși
ca și de neîndemînați. Sînt
oameni serioși: tac și fac.

E. DASCĂLU

Gigantica macara-pod pivo-
tantă domină digul de larg.

Note de drum
din Austria

PRIN ȚARA DE PE INN

de Aurelian NESTOR
Fotografiile autorului

Intr-o recentă călătorie făcută prin Austria împreună cu un grup de confrăți, mi-a fost dat să drumețesc și prin țara de pe Inn. Călătorului ce-i trece hotarul i se dezvăluie peisaje de o rară diversitate, frumusețe și pitoresc. Natura s-a întrecut parcă pe sine când a zidit această țară a munților din centrul Europei, „sfînta țară a Tirolului” — cum o numește poetul Iulius Moser într-unul din cele mai cunoscute poeme ale sale.

Lanțuri și masive muntoase alternînd cu văi adînci ce comunică între ele, păduri străvechi de pini și molizi argintii ce se cațără pe pantele abrupte, pășuni bogate, lacuri cu apa ca vioarea, riuri tumultuoase — totul dominat de creste semețe de un alb strălucitor, ce se avîntă spre cerul de o puritate de cleștar. Și, prin cea mai largă dintre văi, valea Innului, urmînd cursul râului, unul dintre cele mai importante drumuri ale Europei.

★

Am pornit cu autocarul într-o dimineață senină, de la poalele maiestuosului Hohentauern, prin mănoasa regiune a Pinzgaului. Am ocolit masivul Kizbühel, strecurîndu-ne pe lîngă el spre valea Briental și mai departe spre valea Innului. Din păcate, norii și ceața au ascuns privirilor noastre frumusețea locurilor prin care treceam, lăsîndu-ne doar s-o bănuim. Cînd am ieșit din valea Innului, vremea s-a îmbunătățit, dezvăluîndu-ne în întregime adevărata față a Tirolului, veselă, surzătoare. Trecuse de amiază cînd autocarul s-a oprit în fața hotelului „Europa” din Innsbruck.

Soarele învăluia cu lumina lui aurie străzile, casele, palatele, împrejurimile, accentuînd parcă imaginea de film în relief pe care ne-o oferea orașul. La capătul străzii Maria Tereza, țișnînd parcă din spatele caselor, masivul Nordkette, cu fruntea acoperită de zăpadă, străjuia protector capitala tiroleză.

Innsbruckul, odinioară reședința preferată a împăratului Maximilian I și mai tîrziu a Mariei Tereza, este astăzi unul din marile orașe ale Austriei. Topografia, planul său urbanistic, construcția clădirilor arată că a fost conceput anume ca să joace rolul de mare centru comercial, de punct de legătură între est și vest, între nord și sud.

Strada principală care leagă podul de peste Inn cu vechea poartă a Brennerului — de unde pleacă drumul spre Italia — este mărginită de frumoase clădiri cu balcoane și arcade. Către această arteră a vechiului oraș converg o mulțime de străduțe cu căsuțe în stil gotic. Este evident faptul că atunci cînd au construit impunătoarea stradă Maria Tereza, remarcabilă atît prin proporții, dar mai cu seamă prin palatele care o mărginesc, urbanistii secolului al XVIII-lea au manifestat o deosebită grijă pentru frumos și bun-gust. *Maria Theresienstrasse* rămîne și azi cea mai impresionantă arteră a Innsbruckului.

Industria care s-a dezvoltat ulterior n-a alterat nimic din farmecul pe care i-l conferă capitalei Tirolului vechile sale construcții. Edificiile ridicate pe vremea lui Maximilian și a Mariei Tereza s-au păstrat aproape neatînse, constituînd și azi puncte de atracție pentru mîile de turiști ce se perindă zilnic prin Innsbruck.

◀ Pe fundalul munților înză
un cartier nou al capitalei ti

Nu poți spune că ai vizitat Innsbruckul dacă nu ai fost la Palatul Imperial, la Capela de argint și la biserica Curții. Fiecare din aceste monumente are punctul său de atracție. Palatul: sala gigantilor cu minunatul său plafon pictat; capela: madona din argint și basoreliefurile care înfățișează viața Fecioarei Maria, iar biserica Curții — mormintul lui Maximilian, înconjurat de 23 de statuete reprezentând sfinți — patroni ai rudelor și aliaților dinastiei de Habsburg — 20 de busturi ale împăraților romani și 28 de statui din fontă ale rudelor apropiate ale împăratului și ale unor importante personalități istorice.

Deosebit de interesant este și micul muzeu etnografic amenajat în sălile palatului, cuprinzând camere din cele mai reprezentative tipuri de case țărănești tiroleze și caracteristice pentru diferite perioade ale dezvoltării Tirolului. Trecând prin aceste odăi, privind exponatele acestui mic muzeu al satului tirolez, nu poți să nu remarci măiestria, gustul artistic și simțul gospodăresc al țaranului din Tirol. La muzeul etnografic ne-a fost dat să facem cunoștință și cu ospitalitatea tiroleză. Spre surprinderea noastră, terminându-ne vizita, ne-am pomenit invitați de câteva fete frumoase, îmbrăcate în costume tradiționale, să gustăm, în decorul autohton oferit de muzeu, un păhărel de *enziana*, însoțit de slănină și mușchi de berbec afumat servite pe funduri de lemn.

Ospitalitatea cu care am fost întâmpinați în Tirol nu avea să fie o manifestare singulară. În toată călătoria prin Austria am fost primiți cu căldură și prietenie. Pretutindeni unde ne-am aflat am înțeles că sentimentele de prietenie sinceră erau adresate indirect poporului român, țării noastre, cu care Austria întreține bune relații. De altfel relațiile dintre Republica Socialistă România și Austria s-au dezvoltat în ultimii ani și vădesc o tendință continuă de îmbunătățire. Austria, țară neutră, ține să-și aducă contribuția la îmbunătățirea relațiilor dintre țările de pe malurile Dunării și astfel la instaurarea unui climat de înțelegere și pace între popoarele Europei.

★

Nu poți spune că ai văzut Innsbruckul dacă n-ai vizitat Hungerburgul și dacă nu ai urcat pe muntele Hafelekar.

Hungerburg este o localitate situată la circa 400 de metri altitudine deasupra Innsbruckului. În contrast cu numele care în traducere înseamnă cetatea foamei, aici se mănâncă admirabil. E de fapt un mic orașel cu multe hanuri și restaurante, unde se poate petrece o seară dar mai cu seamă o duminică plăcută. Turistii au la dispoziție un mare restaurant, care are o sală specială cu vederea spre Innsbruck. De aici panorama orașului și se înfățișează, mai cu seamă noaptea, la lumina miilor de becuri, de o frumusețe aproape ireală.

Din Hungerburg, un teleferic cu două tronsoane te transportă în mai puțin de 20 de minute pe Hafelekar, la peste 2.300 de metri altitudine. Am urcat pe firul de oțel cu viteza cu care cade spre pământ un parașutist. Sub noi se desfășurau, ca într-un panoramic, întâi orașul, apoi valea Innului, iar când am ajuns sus — întregul tablou amețitor al virfurilor munților din spatele și din fața Hafelekarului. Am rămas fascinați de

zecile de piscuri înzăpezite parcă se involburau pe o mare agitată. O mare în care valurile erau mute și încremenite.

Un localnic ne-a povestit cu primăvara, deodată, această liniș se sparge. Înti o căldură brusă și periculoasă năvălește dinspre munte. Atmosfera se încarcă cu electricitate. Oamenii, vietățile din vin agitate. Apoi începe să suf un vânt ce se rostogolește din spre crestele Alpilor. E foehnul. Atunci e primejdios să te afli pe munte. Curg avalanșele, se tope zăpezile. Dar o dată cu foehnul vine și primăvara.

Sub telefericul ce urca spre Hafelekar, pe pante schiorii începu să unduiește pe valurile zăpezii, repezindu-se în jos amețit de beția vitezei. După ce-și terminau coborârea, urcau din nou spre culmi cu ajutorul celor două schilifturi ce fac cărușie fără odihnă.

Aici sus pe Hafelekar am înțeles poate și mai bine de ce Tirolul este partea cea mai căutată și vizitată de turiști a Austriei, de ce Tirolul este parcă anume făcut pentru a fi un centru al turismului. Iarna mai ales, turiștii iubitori de sport invadează Innsbruckul și localitățile din jur, dotate cu piste și trambuline ce rivalizează cu cele elvețiene și italiene. Innsbruckul și împrejurimile sale pot să asigure găzduirea unui număr de circa 70.000 de oaspeți. Turismul, al cărui resurse sînt excelent folosite constituie de altfel una din cele mai importante surse de venituri.

Condițiile propice au permis ca capitalei Tirolului să organizeze anul trecut, Jocurile Olimpice de iarnă. Toate instalațiile și amenajările construite în vederea acestei mari competiții sînt acum la dispoziția turiștilor, sporind astfel atracția pe care Innsbruckul o exercită asupra iubitorilor sporturilor hibernale.

★

Ne-am încheiat vizita la Innsbruck cu o călătorie pe Wipptal o vale cu pante line care urcă spre virful Brenner. Flancată de munții Patscherkofel și Hohen Seill valea Wipptal și împrejurimile sale oferă de asemenea minunate condiții pentru schi și ascensiuni. Fîmna trecătoare cea mai joasă din Alpi Wipptalul a jucat un rol de seamă în legăturile dintre popoarele europene, în istoria de milenii a acestei părți a continentului nostru. Trecătoarea Wipptal a fost, în anul 1809, mărtaza luptelor purtate de țirolezii conduși de Andreas Hofer cu armata lui Napoleon. De pe această vale pornește azi spre sud autostrada ce leagă Austria de Italia. Pe aici se ajunge la Verona și mai departe spre Torino sau Firenze. Pe această șosea constructorii și inginerii austrieci au înălțat unul din cele mai temerare poduri, „Europabrücke” — Podul Europa. Peste valea adîncă de 190 metri și largă de 88 metri ei au aruncat o platformă de oțel sprijinită pe cinci piloni uriași de beton platformă peste care pot trece cinci șiruri de mașini deodată. Imaginați-vă acest pod construit la o altitudine de aproape 900 metri. Închipuiți-vă un șuvoi de mașini pe cinci coloane care se scurge fără înțetare și veți avea imaginea a ceea ce este „Europabrücke”.

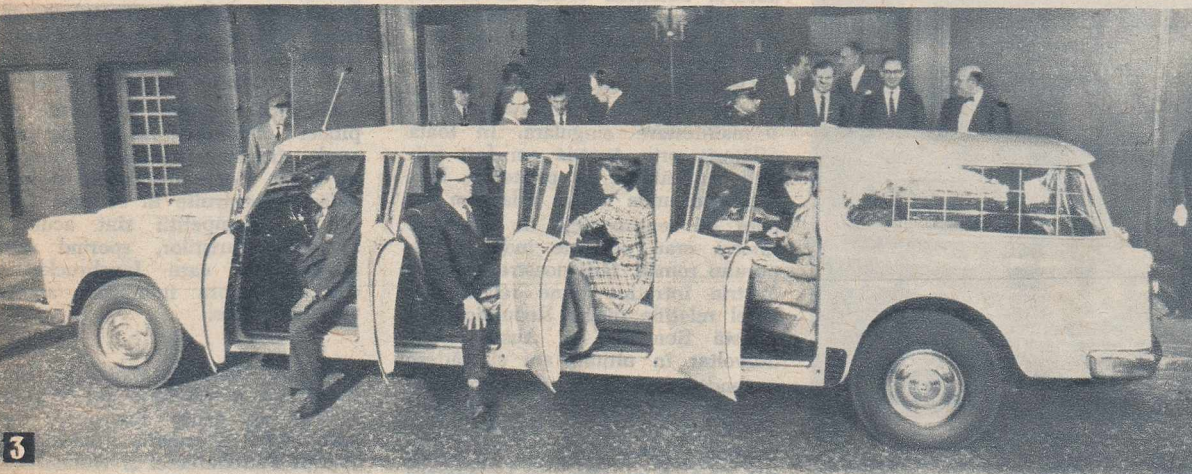
Această impozantă construcție care deschide calea unui trafic intens de mărfuri și de autoturisme și scurtează drumul spre Italia cu câteva zeci de kilometri, creează azi noi posibilități de acces spre Tirol, țara de pe Inn.

Innsbruck, vedere panoramică.

ÎNTREBĂRI FOARTE SIMPLE

de Eugen FRUNZĂ

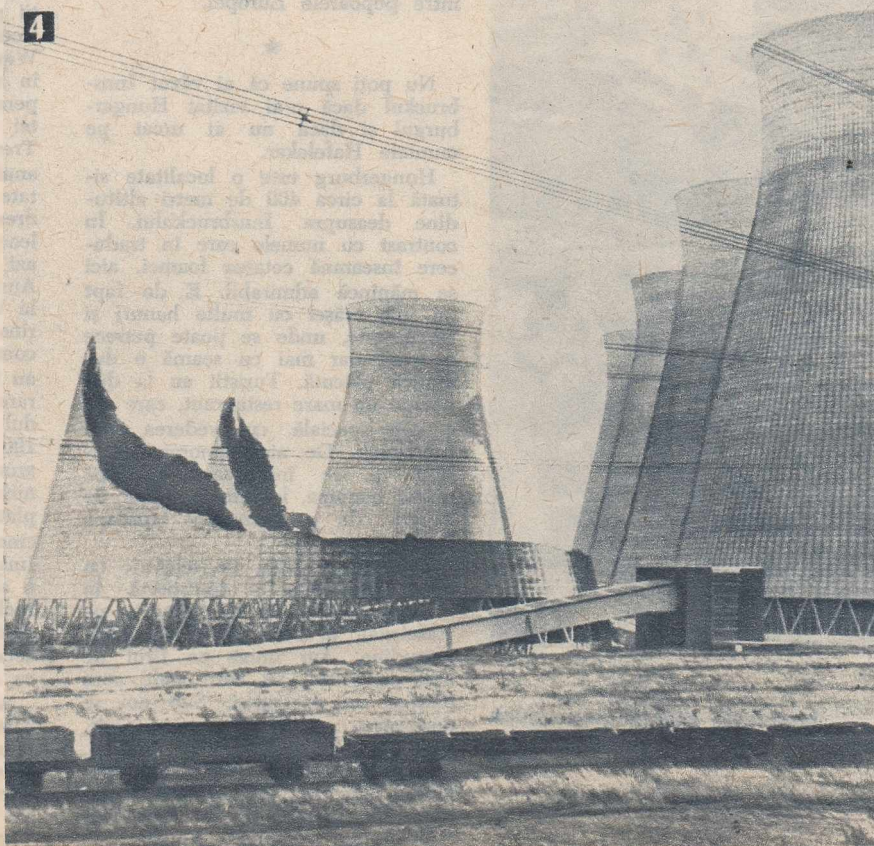

1 Elicopterul pentru o persoană este recenta invenție a danezului Vincent Seremet din Copenhaga. Motorul are 15 CP, iar diametrul rotorului este de 3 m. Iată-l pe Seremet experimentând personal invenția.

2 La Expoziția creației tehnice a tineretului din Parcul Fuclik (Praga) a fost prezentată și această originală mașină „marflană” realizată de uzinele cehoslovace „Karoša”, una din cele mai mici mașini din lume în ce privește gabaritul.

3 Prezentat și la Salonul de automobile de la Earl's Court, cel mai lung autoturism din lume a putut fi văzut și pe străzile Londrei.

4 Trei uriașe turnuri de răcire ale unei uzine electrice s-au prăbușit în cursul puternicelor furtuni care s-au abătut în zilele din urmă asupra Angliei. Din fericire, n-au fost victime omenești, dar pagubele materiale se cifrează la 2 milioane lire sterline.

Monotonia mi se pare o negație a vieții, un monstru care ucide. De aceea sînt și eu, firește, partizanul varietății. În culoare, în gust, în forme, în tot ce vreți.

Dar în varietate există o scară a valorilor. Orice produs al naturii sau al muncii e supus unui soi de plebiscit care îl așază la locul meritat în raport cu preferințele și exigența oamenilor.

Iată-ne ajunși, pe o cale nișel abstractă, la niște chestiuni de ordinul celui mai concret cotidian.

De pildă, nu o dată am observat atracția pe care pantofii „Cuban” o exercită asupra cumpărătorilor. De ce? Pentru că față de produsele altor fabrici au modele mai frumoase, linie mai suplă, finisaj mai bun. Pentru că, plătind același preț, te alegi îndeobște cu pantofi mai eleganți. Simplu ca bună ziua. Dar și întrebarea ce urmează e foarte simplă: de ce metodele, meșteșugul, aș zice arta de la „Cuban” nu sînt larg răspîndite? De ce nu se difuzează, cu toată hărnicia și în toate amănunțele ei, o experiență rodnică, de mult verificată?

Alt caz. N-am nici o îndoială că orice consumator de șuncă presată va prefera s-o cumpere de la magazinul „Gostat”. De ce? Pur și simplu pentru că e mai gustoasă, mai... șuncă decît aceea oferită de ani și ani în alte magazine. Și atunci mă întreb: de ce o rețetă mai bună, un mod superior de fabricație nu sînt aplicate pretutindeni? De ce atîția oameni, pentru aceiași bani, sînt obligați la consum de iască? De ce?

Ca fumător, am căutat adeseori să verific un fapt de notorietate publică. Și am constatat că opinia generală nu greșește. Intra-adevăr, țigările „Favorit” fabricate la Timișoara sînt mult mai proaste în comparație cu omonimele lor din București. Și iarăși mi-am pus întrebarea: de ce oare nu se preia, în sfîrșit, cu toată insistența, exemplul bun? De ce?

Hai să amintim și murăturile! Rar omul care să nu laude castravecii de Rădăuți. Au o frăgezime și un gust unanim apreciate. Se caută și peste hotare. Pînă aici e foarte bine. Rea e însă palida sărătură scofică, stoarsă de orice vlagă și gust care se vinde drept castravete murat în atîtea magazine și restaurante. Oare n-ar fi bine ca și în butoiul de la Chitila să coboare duhul plăcut al rețetei bucovinene?

Și mai am o întrebare. De ce binecuvîntatul meșteșug al preparării grătarului, atît de rafinat prin tradiție la Craiova sau la București și prețuit de tot omul cumsecade, nu s-ar putea învăța — cu toate subtilitățile sale — de către bucătarii din Suceava ori Sibiu? Pentru că, orice s-ar spune, acolo se prepară de obicei un simulacru de grătar...

Sînt întrebări, dar și sugestii. Poate se vor găsi responsabili amatori sau viceversa care, acceptîndu-le, să treacă la fapte.

După ce își plimbă degetul prin registrul cam pătat, funcționarul de serviciu din noaptea aceea ridică din umeri cu un aer de părere de rău și se întoarce spre călător cu tot trupul, în timp ce tunica i se întinse atât de mult la subsuoară încât ai fi zis că e gata să plesnească.

— Aceasta e singura posibilitate — spuse el. La o oră atât de târzie nu veți găsi încăieri o cameră liberă. Fi-rește, puteți să căutați și la alte hoteluri. Trebuie însă să vă preveniți din timp: dacă vă veți întoarce din nou la noi, nu vă vom mai putea oferi nimic, întrucât singurul pat liber într-o cameră de două paturi, pe care nu știu din ce motive nu-l acceptați, va fi și acesta, probabil, ocupat.

— Bine — spuse Schwamm — sînt de acord. Numai că aș vrea să știu cu cine va trebui să împart camera. Nu-i vorba de prudență, nici pomeneală de așa ceva, deoarece nu am de ce să mă tem. Spuneți-mi însă: vecinul meu este în cameră?

— Da, este acolo. Doarme. — Doarme — repetă Schwamm, luă formularul și, după ce-l completă urcă scara.

Văzînd ușa cu numărul indicat, Schwamm, fără să vrea, încetini pașii și își opri răsufarea, nădăjduind să surprindă vreun zgomot și să descopere ce face viitorul său vecin.

Schwamm apăsă clanța. Intră, închise ușa în urma sa și începu să pipăie peretele, încercînd să dea de întrerupător. Deodată își trase mîna. Alături de el — își dădu imediat seama că tocmai acolo se afla patul — cineva rosti cu o voce înăbușită și totuși energică:

— Vă rog să nu aprindeți lumina. Mă veți îndatora foarte mult dacă îmi veți îndeplini rugămintea.

— M-ați așteptat? — întrebă Schwamm speriat.

Necunoscutul continuă ca și cînd n-ar fi auzit întrebarea:

— Să nu vă împiedicați de cîrjele mele. În mijlocul camerei este o valiză. Vedeți să nu vă loviți. Și acum, ascultați: o să vă dirijez. Faceți trei pași de-a lungul peretelui, apoi o luați la stînga. Încă trei pași și vă aflați lângă patul dumneavoastră.

Schwamm îndeplini cu supunere tot ceea ce-i ceru necunoscutul; ajunse la patul său, se dezbracă și se vîrî sub pătură. Auzea respirația vecinului său și își dădea seama că nu va izbuti să adoarmă imediat.

— De altfel — spuse el zovăitor după cîteva minute — numele meu este Schwamm.

— Așa — spuse celălalt.

— Da.

— Ați venit la vreun congres?

— Nu. Dar dumneavoastră?

— Nu.

— Cu treburi?

— Nu, nu s-ar putea spune.

— Cred că nimeni nu a avut niciodată un motiv mai ciudat pentru a veni la oraș decît al meu — spuse Schwamm.

La gara din apropiere se executau manevre pentru formarea unui tren. Pămîntul se cutremura, iar arcurile somierelor de sub Schwamm și vecinul său vibrau ușor.

O noapte la hotel

Schîță
de Siegfried LENZ

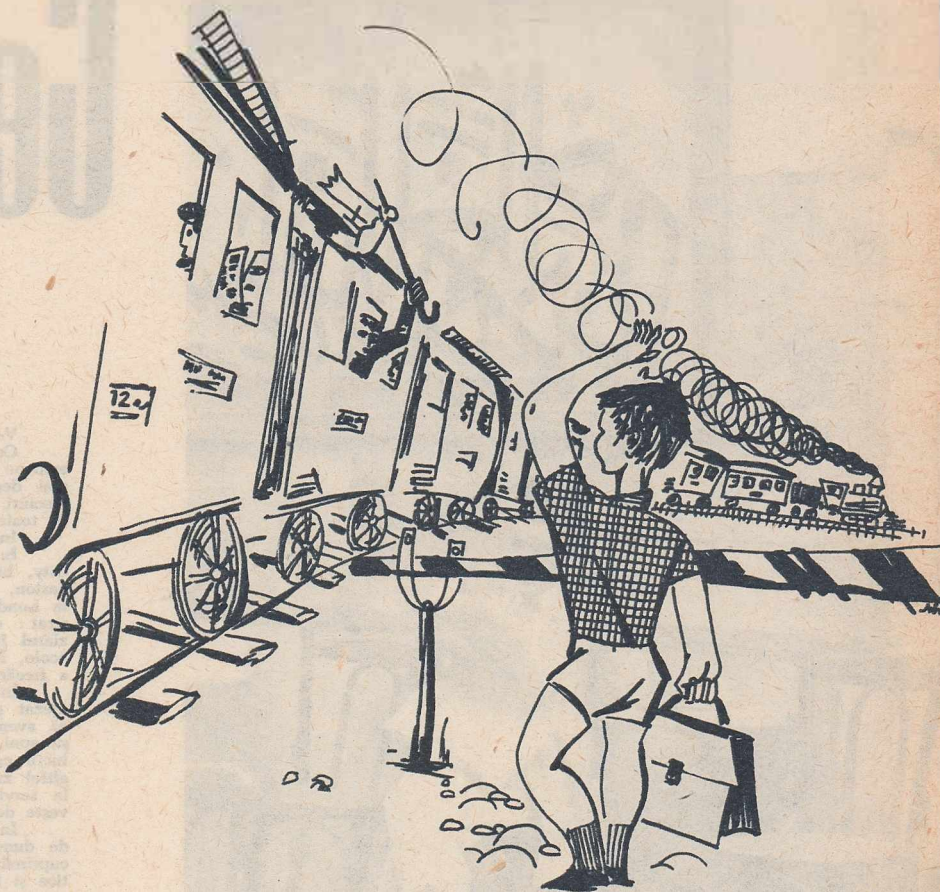
— Ați venit în oraș ca să vă sinucideți? — se auzi din întineric.

— Nu — răspunse Schwamm. Oare semăn cu un sinucigaș?

— Nu știu cu cine semănați — spuse celălalt. Aici e întineric.

— Nu, Doamne ferește — făcu Schwamm cu o nuanță de bucurie abia vizibilă în glas. Am un băiat, domnule... (vecinul nu-și spuse numele nici de data asta), un mic ștregar, și de dragul lui am venit aici.

— E la spital?

— La spital? Nu, e un băiat sănătos; e drept, poate cam palid, dar îndeobște perfect sănătos. Aș vrea să vă povestesc de ce mă aflui aici, într-o cameră cu dumneavoastră. Este în legătură cu băiatul meu. Fapt e că el este un copil extrem de impresionabil, delicat. Reacționează pe loc la cel mai neînsemnat lucru.

— Va să zică este totuși la spital?

— Nu! — exclamă Schwamm. V-am mai spus; e sănătos, absolut sănătos. Este însă în pericol. Acest mic ștregar are un suflet sensibil ca o mimoză și tocmai de asta spun că e în pericol.

— Și atunci de ce nu se sinucide?

— Ascultați-mă, doar e încă mic de tot, un copil lipsit de experiență, candid! Cum puteți să vorbiți așa? Nu, nu! O să vă explic îndată de ce copilul meu este în pericol. În fiecare dimineață cînd pleacă la școală (și se duce la școală totdeauna singur) se oprește de fiecare dată la barieră și așteaptă pînă ce trece trenul de dimineață. Puștiul meu stă acolo și face semne cu mîna din răspuneri, prietenos și totodată deznădăjduit.

— Și, mai departe?

— Pe urmă — spuse Schwamm — se duce la școală, iar atunci cînd se întoarce acasă este uneori, nu știu cum, abătut, buimăcit. Uneori chiar plînge. Nu este în stare să-și facă lecțiile, renunță la joacă, ba chiar nu

vrea să stea de vorbă. Și asta zi de zi, de mai multe luni. În felul ăsta se nenoroceste.

— Și ce anume îl impresionează atât de mult?

— Vedeți dumneavoastră — urmă Schwamm — toate astea par, desigur, foarte stranii: băiatul face semne cu mîna, dar nimeni dintre pasageri nu-i răspunde. El pune asta la inimă atât de mult, încît noi — nevastă-mea și cu mine — ne temem de tot ce poate fi mai rău. El stă și face cu mîna, dar nu-i răspunde nimeni; bineînțeles, pasagerii nu pot fi obligați să răspundă la asemenea saluturi și ar fi ridicol și absurd să se dea o astfel de dispoziție, totuși...

— Și dumneavoastră, domnule Schwamm, vreți să preîntîmpinați o nenorocire urcîndu-vă mîine în trenul de dimineață pentru a-i face semn cu mîna de la fereastră, nu?

— Da — spuse Schwamm.

— Pentru mine — spuse celălalt — copiii nu există. Nu pot să-i sufăr și caut să-i evit, întrucît din cauza lor, dacă ar fi să spunem lucrurilor pe nume, mi-am pierdut soția: a murit la prima naștere.

— Imi pare foarte rău — zise Schwamm.

Se ridică și se așeză în capul oaselor. O căldură plăcută i se revărsă în tot corpul. Simți că acum va putea să adoarmă, dar auzi din nou glasul vecinului său.

— Mergeți la Kurzbach, nu-i așa?

— Da.

— Și nu stați de loc la îndoială pregătindu-vă să vă realizați intenția? Vorbinc mai clar: nu vă este rușine să-l mințiți pe copil?

Căc trebuie să recunoașteți că ceea ce vă pregătiți să faceți este cea mai pură minciună, cea mai adevărată înșelăciune.

— Cum v-a trecut așa ceva prin minte? — spuse cu indignare Schwamm.

Apoi se acoperi cu pătura pînă peste cap, un timp stătu așa, reflectînd, și în cele din urmă adormi.

Trezindu-se a doua zi dimineața, Schwamm văzu că este singur în cameră. Se uită la ceas și se îngrozi: pînă la plecarea trenului mai erau doar cinci minute. Era cît se poate de clar că a întîrziat.

După-amiază avea treburi urgente și nu putea rămîne în oraș încă o noapte. Schwamm se întoarce acasă abătut și frînt.

Băiețelul lui îi deschise ușa strălucind tot de bucurie. Se repezi în întîmpinarea tatălui său, bătînd din palme și strigă:

— Tăticule, știi că astăzi un domn mi-a făcut semn, mult timp, mult...

— Cu o cîrjă? — întrebă Schwamm.

— Da, cu un baston. Spre sfîrșit a legat de baston o batistă și mi-a făcut semn pe fereastră cu ea pînă cînd nu l-am mai văzut.

În românește de N. STOIAN
Ilustrație de S. BANU

Ce mai e nou?

Fotoreportaj
de Antonio SANSONE
ziarist italian

V-ați gândit vreodată câte utilizări are un ziar?

Cei mici se amuză făcând din el mingi, păpuși sau coifuri, bărci sau avioane; gospodinele își împachetează în el țiguielile, șterg geamurile și așa mai departe; îl putem folosi de asemenea în chip de umbrelă de soare la meciuri, de evantai într-o sală de cinematograful supracălzită etc. Dar înainte de toate îl citim, și în aceasta constă funcția sa fundamentală.

Însă nu toată lumea îl citește în același fel.

În peregrinările mele am observat că la Londra, de pildă, în cartierul City, bancherii, cu tradiționalul joben pe cap, cu umbrela strinsă în chip de baston, parcurg zoriți cotele de bursă, continuându-și cu pas ușor drumul. Tot la Londra am observat existența unui alt tip de cititor, la fel de bine caracterizat: este vorba de bătrînii pensionari sau de bătrînele singuratice care, cu ziarul în mină, se îndreaptă către unul din numeroasele parcuri ale orașului; acolo, lungiți pe iarbă, la umbra unui copac se delectează cu citirea minuțioasă a fiecărui articol, a fiecărei știri.

În Italia, printre ațîți cititori, ne-am fixat obiectivul asupra unui preot așezat pe caldarîm, în piața Sf. Petru. Alegerea noastră se datorește faptului că avem de-a face cu un tip de cititor pe care îl întîlnim puțin în alte țări și, apoi, la Roma a sta în piața Sf. Petru înseamnă pentru un cleric cam același lucru cu a se afla instalat într-un fotoliu, în propria sa locuință. În Italia de altfel ziarul se citește în orice moment liber: dimineața în drum spre lucru, la serviciu în timpul pauzelor, după-amiaza acasă, iar seara același ziar servește de călăuză în alegerea unui spectacol de teatru sau cinematograful.

În America ziarul este cel mai mult citit în zilele de sărbătoare; edițiile de duminică, foarte substanțiale — kilograme de hîrtie și suplimente ilustrate, cuprinzînd anunțuri publicitare, comentarii politice și economice, cronici artistice și fapte diverse — constituie un divertisment excelent pentru orășeanul american care își petrece în casă cea mai mare parte a acestei zile. Dar ziarul poate fi totodată și un pretext pentru un moment de odihnă; cetățeanul dintr-una din fotografiile pe care vi le prezint în aceste pagini, care citește ziarul stînd sub statuia din Time Square, în plin centru al New Yorkului, nu s-ar fi așezat niciodată acolo pur și simplu ca să stea, să privească, să viseze sau să se odihnească.

În aproape toate țările din Orient și din Spania ziarul se citește — după cit am observat — la cafeana. La Cairo, în orașul vechi, am fotografiat un bătrîn care, sorbindu-și cafeaua aromată, era ațît de cufundat în lectura ziarului încît parea să nu mai audă zgomotul străzii care, vă asigur, nu era neglijabil.

În sfîrșit, am văzut și oameni care foloseau adăpostul oferit de paginile deschise ale ziarului pentru a evita privirea cuiva, o întîlnire inoportună sau, stînd într-o cafeana sau într-un autobuz, pentru a observa discret ce se întîmplă în jur.

Într-o cafeana din Cairo.

La Londra, în Hyde Park.

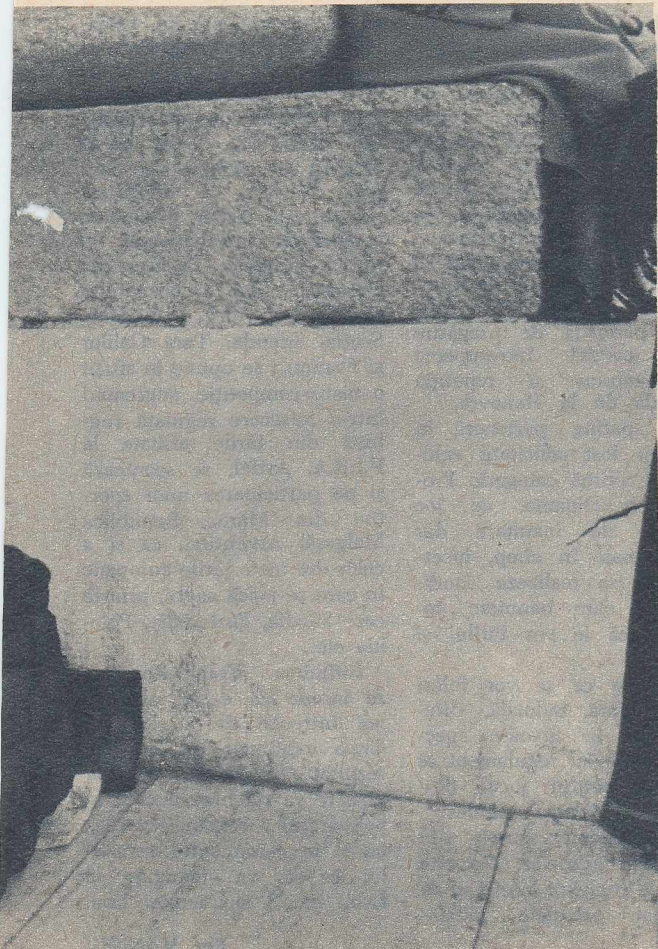
Roma, piața Sf. Petru.

La Varşovia.

În mijlocul unei străzi din centrul New Yorkului.

Şezind pe o bancă din Frankfurt pe Main.

SPORT

Rugbi la Lyon

Până acum reprezentativa țării noastre a întâlnit de 12 ori pe cea a Franței. De partea cui va fi victoria celei de-a 13-a întâlniri? Fotografia noastră prezintă un instantaneu de la unul din meciurile de rugbi România-Franța.

Ca în fiecare toamnă, pe programul românesc al sportului cu balonul oval, rugbiul, se află și o întâlnire cu reprezentativa Franței.

Fără voie, cine se interesează de acest sport se simte tentat să facă și puțină istorie, să-și amintească ce a fost rugbiul cu un an în urmă, cu mai mulți. Uneori aceste succinte retrospectivitate statistice dau răspunsul lor, confirmat sau nu, de ceea ce urmează să se întâmple la proxima confruntare. Deși, în fapt, numai situația de pe teren, din timpul celor 80 de minute de joc, este cea care, real-

mente, dă cel mai răspicat răspuns, merit să devină și el, îndată după desfășurarea partidei, istorie.

Așa încât vă vom propune ca de data asta să ignorăm palmaresul și să abordăm realitatea meciului de la Lyon.

Să începem chiar cu acest nou loc de desfășurare a întâlnirii Franța-România, ediția 1965.

Pentru prima oară a fost ales un oraș situat mai în nord, în locul celor sudice, preferate până acum: Bordeaux, Toulouse, Bayonne. De ce? Cel mai bine o știu organizatorii, preocupați, printre altele, și de chestiuni financiare.

Lyonul este, firește, mai viguros prezent pe harta geografică și economică a Franței (al doilea oraș ca populație) și se scotează — dată fiind valoarea ridicată a rugbiului românesc — pe încasări mai mari. Se presupune că spectacolul sportiv de calitate ce se anunță va atrage un public mai numeros, Lyonul oferind condițiile necesare (stadion mare, amenajări corespunzătoare). Pentru sportul nostru, aceasta e o notă bună!

Sub raportul valorii actuale a celor două echipe, sînt de luat în considerare

unele fapte. De pildă, succesul echipei Franței în întâlnirea cu Țara Galilor, câștigătoare din acest an a turneului celor 5 națiuni, este o carte de vizită în fața căreia se deschid cele mai înalte porți ale valorii în rugbi.

Se pune întrebarea dacă la data de 28 noiembrie formațiile vor fi la limita superioară a capacității lor.

Strămutarea partidelor de rugbi Franța-România în lunile de iarnă a însemnat îndepărtarea și a ultimei rezerve privind forma sportivă, pentru că în Franța campionatul se reia toamna târziu, în noiembrie echipele fiind puse la punct și bine rodite în întreceri importante de campionat.

De altfel pregătirile celor susceptibili de selecționare au început și ele, astfel că la 14 noiembrie se vor desfășura meciuri de trial între cei cuprinși pe listele de selecție. Conducerea echipei în teren va fi încredințată lui Crauste, cunoscut și publicului nostru. Succesorul lui Jean Prat în funcția de căpitan al echipei deține în momentul de față recordul de selecționări în naționala franceză, dar este — după părerea noastră — departe de valoarea predecesorului

său și a lui Mias. În schimb, echipa funcționează excelent.

Sezonul internațional se va deschide pentru gazde cu meciul de la Lyon; pentru ai noștri el va însemna cea de-a doua partidă internațională, prima consumîndu-se la Hanovra în întâlnirea cu rugbiștii din R.F. Germană.

Jocurilor de campionat și trialurilor efectuate de francezii noi le-am opus obișnuita perioadă de pregătire care necesită întreruperea campionatului și repetiția generală de la Hanovra.

Ca sparing parteneri, în țară au fost solicitate echipele de primă categorie Progresul și Dinamo, cu joc specific de înaintare dar mai greoaie în cîmp, încercînd să se realizeze condițiile pe care bănuiesc antrenorii că le vor întâlni și la Lyon.

Tacticile ce se vor folosi vor fi, fără îndoială, diferite, dar în favoarea spectacolului. Noul regulament se pronunță pentru jocul deschis, deci pentru tehnică.

După calcule, șansele sînt de partea gazdelor. De cite ori însă rugbiștii noștri n-au răsturnat calculele prealabile!...

Jocul de la 28 noiembrie — indiferent de rezultat —

se va înscrie însă în viitoarea istorie a sportului cu balonul oval, deoarece el va fi primul din recent acceptata Cupă a națiunilor (turneul final). Se știe că la Madrid, în ultimul său congres, F.I.R.A. a oficializat propunerea Italiei privind o competiție internațională a țărilor europene. În acest fel clasicului dar închistatului turneu al celor 5 (Anglia, Scoția, Irlanda, Țara Galilor și Franța) i se opune în sfîrșit o mare competiție, angrenînd într-o întrecere regulată rugbiști din țările afiliate la F.I.R.A. Astfel, se scotează și pe participarea unor sportivi din Maroc, Republica Malgașă, Argentina, ca și a celor din toate țările europene în care se joacă rugbi, printre care Suedia, Portugalia, Polonia etc.

Întîlnirea Franța-România se înscrie ca debut al unei noi întreceri de anvergură: Cupa națiunilor F.I.R.A. Un rezultat favorabil culorilor noastre va sta bine deci și în palmaresul româno-francez, ca și în clasamentul turneului ce se va inaugura la Lyon în 28 ale acestei luni.

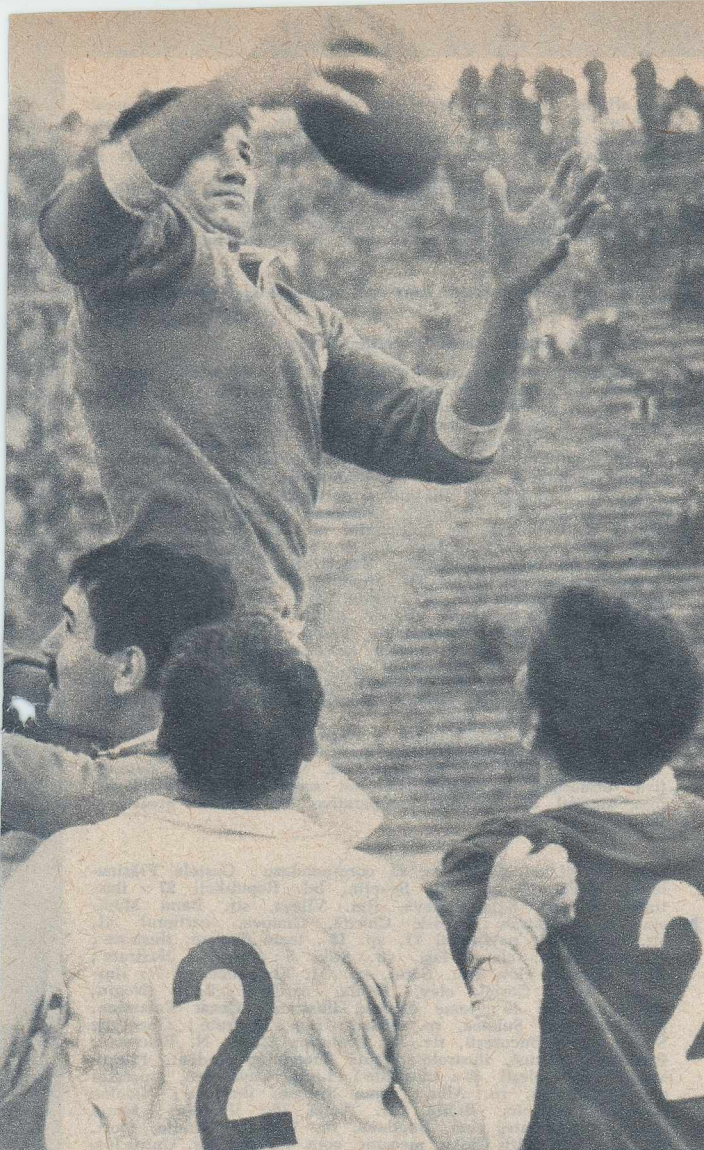
Em. VALERIU
Fotografie de
Paul ROMOȘAN

C O P E R T A N O A S T R Ă

Tînăra cîntăreață de muzică populară Marilana Bădolu care cu prilejul turneelor Teatrului satiric-muzical „C. Tănase” la Paris și Berlin a obținut frumoase succese.

Fotografie de
S. STEINER

Colțul automobilistului

REGLAREA RALENTIULUI

Rodaj... rodaj...

Prima etapă a visului văzut în sfârșit cu ochii. Primele emoții de conducător auto, mîndru că are mașină, carnet, maimuței agățat deasupra volanului etc., etc... și — era să uit — rude și prieteni.

Cu regret, desigur, dar primii kilometri îi veți face fără insoțitori. De rodaj, e bine să știți, depinde în mare măsură viața automobilelor. În cele câteva mii de kilometri veți cunoaște mașina, vă veți deprinde cu ea, și... invers.

V-ați urcat la volan. Motorul parcă nici nu se aude, deși funcționează. Îi simțiți trepidăția care se transmite întregului automobil, vedeți cum tremură indicatoarele aparatelor.

Și totuși motorul parcă vrea să se oprească. Probabil că nu-i reglat ralentiul.

Ridicați capota și priviți carburatorul. „Să încerc sau să chem un vecin care e șofer?” vă veți întreba în prima secundă. Dar veți fi tentați să încercați să rezolvați singur. Lăsați motorul vreo cinci minute să se încălzească, apoi, cu șurubelnița în mînă, reveniți lângă capotă. Mai priviți o dată carburatorul repetînd în gînd lecția pe care ați învățat-o:

— primul șurub din stînga, de lângă articulația de comandă a accelerației (clapetei de admisie), folosește la reglarea mersului în ralenti;

— răsuciți-l cu șurubelnița ușor spre dreapta și motorul își va mări din ce în ce mai mult turația. Opriti-vă și ascultați. Acum nu mai are tendința să se oprească; totuși parcă nu merge destul de „rotund”. În acest caz trebuie să reglați și dozajul amestecului de ralenti.

Acum e acum! Problema este mai dificilă, totuși trebuie să încercați.

Fixați virful șurubelniței în creștătura șurubului de reglaj și răsuciți încet spre stînga. Motorul își va schimba aproape imperceptibil mersul.

Parcă funcționează mai regulat, mai liniștit.

Dar dacă totuși trepidează, răsuciți șurubul ușor de tot înapoi pînă cînd, în sfârșit, mersul motorului va deveni rotund, liniștit, cu un tremurat foarte ușor și uniform.

Cum putem cunoaște care este șurubul ce reglează dozajul amestecului de ralenti?

Simplu! Dacă ne uităm în instrucțiunile de utilizare și întreținere ale mașinii vedem care este (la „Fiat” e cel mai de jos șurub cu creștătura în afară, notat cu litera B, imediat deasupra tăviței de scurgere).

„Operația” s-a terminat. Din privirile pline de admirație ale „spectatorilor” veți constata cu satisfacție că ați reușit. Și cînd te gîndești că unor automobilisti amatori le este parcă frică să pună mîna pe șurubelniță...

Ing. Lucian STAN

16
24

DISTRACTIVĂ

ORIZONTAL : 1) Zarvă mare — E foarte serios — Accesoriu pentru zîmbete... colorate. 2) Își dau duhul... și alții rîd — Insuflește, voioase. 3) De risul lumii — Vesele. 4) Se simte pe la nas — În lege! — Se frige și se consumă la un pahar cu vin — Jocuri de cuvinte. 5) Cel mai bun — Ca o curcă plouată — Soare — Da, la Berlin! — Ușile! 6) Mare dramaturg român, autorul mai multor comedii — Nici nu deschide gura. 7) Comici — Acut! — Adverb (abr.) — Ciinoasă. 8) Bate drumurile — O adevărată comoară — Nume feminin. 9) Bere! — Reuniuni... comerciale cu spectacole și petreceri populare — Posedă. 10) „La microfon satira și umorul” (pl.) — Interpret principal al spectacolului „Eu și materia moartă”. 11) Regretat umorist și artist de estradă român — Ironie (fig.) — Privitor la structura ritmică a versurilor. 12) Refren popular — Bene! — Forma cea mai obișnuită a epigramelor (pl.). 13) A dispune... într-un anume fel — Apare în majoritatea finalurilor de basm — Comună în Belgia. 14) Fructe din Gabon — Granulă sferică de calcar — Și celelalte (abr.) — Pentru (abr.). 15) Interpretul melodiei de muzică ușoară „Perechea mea ești tu” — Incintători (fig.). 16) Sint — Publicație avînd drept specialitate satira și umorul — Din neamul iberilor. 17) Aluzii răutăcioase, ironii (fam.) — Nod în papură — Apare de două ori în aceeași gamă. 18) Lipsiți de vioiciune — Ibidem (abr.) — Posed — Nelipsit de la petreceri. 19) Număr vechi! — Apare! — Răpitorul din basme — Podoaba lui Saturn. 20) Orașul de pe Mureș — Își schimbă părul, dar năravul ba — Caracterizat prin elan, optimism și bună dispoziție. 21) Improvizație la moși — Dans popular și melodia după care se execută. 22) Abia (pop.) — De prost gust (fem. pl.) — Păstrați. 23) Le-a pierit cheful (fem.) — Tren oltenesc. 24) Nu numai că nu te amuză, dar sînt de-a dreptul anoși — Cămăși cu înflorituri.

VERTICAL : 1) Se strîmbă de ris (pl.) — Pui de ris (pl.) — La care nu te aștepti (fem.). 2) A distra — Călăgie — Unul pleacă și altul vine în toiu! petrecerii — Vrednic de cinste. 3) Comună în Suedia — Se prinde repede — A sta de vorbă cu cineva — Arbori care cresc pe lângă ape. 4) Melodie — E de suprafață — Seara trecută (mold.) — Are în repertoriu spectacole distractive, ușoare și variate — Pecete! 5) Discursul sugarului — Poetă română, autoarea poeziei „Jucăria” — Cîntec de leagăn — Autorul romanului „Europolis”. 6) Profesorul lui Demostene — A înmîna — Orașel în R. P. Chineză — Pretexte pentru distracție — Se servesc la ceaai. 7) Pete! — Cel al radioului e o emisiune muzical-distractivă — Cîntec, joc, voie bună și perechi-perechi (pl.) — Zeu! — Geniu în mitologia scandinavă. 8) A-și face apariția — Din patria „commediei dell'arte” și a lui Goldoni — A face parte. 9) Are o mină indispusă — În succes! — De luat în ris — Contingent (pop.). 10) Șters... cu lama — Căpetenie a vizigotilor — Termen de comparație — Localitate în Peru — Jucătorul nr. 1 de la Dinamo — În toi! 11) Numele științific al raței — Editură (abr.) — A continua — A uimi printr-o atitudine extravagantă — Evoluează într-un spectacol fotbalistic. 12) Partea cea mai spectaculoasă la un concurs moto — Emisiuni periodice muzical-distractive ale Studioului de televiziune — Încălțăminte anacronică. 13) A făcut ochii mari — Amuzant — Nu-i nimic. 14) Cetate turcească (od.) — A brîzda ogorul — Pază, apărare (inv.) — În tobă! — De obicei patru într-o epigramă. 15) Notă muzicală veche — A păcăli (fig.) — Arbust — Predispoziții. 16) Poet român, autorul poemelor „Civilizație” și „Perpetuum mobile” — Te cuprinde pe după mijloc — Porție.

Toma MICHINICI

Cuvinte rare : AAT, INE, OOLIT, LOS, ISE, EBUE, ASS, ACO, ANAS, RAI, ARET.

16	24	3L	40	50	6i	7E	8	9G	10R	11A	12Y	13	14	15	16		
2																	
3	R	U	S	I	N	E		V	O	I	O	A	S	E			
4	I	Z		L	G		N	I	C								
5	A	S		V	D	A		E	C		U	I		U	S		
6				C	A	R	A	G	I	A	L	E		T	A	C	E
7											A	E	A		R	E	A
8							C	I	N	S	T	E		L	C	A	
9	B	R					C	H	E	R	M	E	Z	E		A	R
10	E	M	I	S	P	U	N	I									
11								A	S								
12							M	A	I		B	N					
13											E	A		Z	E	I	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	
21																	
22																	
23																	
24																	

Dezlegarea jocului „NUMERE”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL : 1) MATEMATICA — IANUS. 2) INIMA — OPERATIUNI. 3) NOTIA — STINA — MIR. 4) UTAN — TREI — ARMATA. 5) LINEALA — TAL — IRAT. 6) EMISFERA — LEAR — TO. 7) SP — CATALOG — VOCI. 8) CUBURI — GRAMADA — M. 9) URA — ASCET — IRADIA. 10) ILF — MAB — CRIN — NR. 11) D — TIP — TROICA — LAI. 12) ETALON — ARFE — PUR. 13) CAZIMIR — DRAGOI — D. 14) ARAP — MOLIE — RESSU. 15) TIR — BI — AN — PUT — OM. 16) LF — LICITATII — UTA. 17) OEDIP — NULITATI — S. 18) N — OTEL — RENA — ETE. 19) INEDITA — ACIL — SP. 20) AS — RASE — PROCENTE. 21) RAME — ZBOR — RAFA — C. 22) ANI — ETAMINA — OITE. 23) MONOM — NUMA — INCET. 24) ASANAT — LATIN — APE.

„Doresc să cunosc câte ceva despre turbinele de apă «Kaplan» care va fi înzestrată și hidrocentrala de la nodul hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier».

N. PREDOIU, tehnician, Uzinele mecanice Tr. Severin

Răspunde ing. FLORIN ZĂGANESCU, candidat în științe tehnice.

După felul de acționare, turbinele hidraulice se împart în două categorii: turbine cu acțiune, la care în zona ieșirii din stator apare numai energia cinetică, și turbine cu reacțiune, la care numai o parte din energia totală disponibilă se transformă la ieșirea din stator în energie cinetică, rămânând deci și energie potențială, astfel că rotorul va fi parcurs de apă în condiții de suprapresiune. O altă clasificare prevede împărțirea turbinelor după direcția curentului de apă prin stator și rotor: turbine axiale și radiale. În prezent, din numeroase variante posibile de turbine se execută numai turbinele Pelton (cu acțiune) și turbinele Francis și Kaplan (cu reacțiune).

Pentru calculul hidrodinamic al rotoarelor turbinelor Kaplan unii autori propun combinarea ecuațiilor din teoria turbinelor cu cele din teoria aripilor portante. De regulă palele rotoarelor Kaplan se pot roti în jurul unui fus dispus normal pe axă, acesta montându-se de preferință vertical, deoarece așezarea turbinei deasupra nivelului inferior cere multă precauție. Pentru calculul aproximativ al puterii disponibile se face produsul dintre debitul de apă, densitatea apei și înălțimea de cădere (de regulă cea corespunzătoare calculului optim al paletajului).

Din cele șase grupuri ale nodului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier — dezvoltând o putere totală de aproximativ 1 milion de kW numai partea noastră — trei vor fi importate de la uzinele LMZ din Leningrad, iar celelalte trei vor fi construite în țară, la U.C.M. Reșița.

Turbinele vor avea o turație de peste 70 rot/min., cu diametrul la rotor de circa 10 metri, calculul paletajului făcându-se pentru o cădere de apă cuprinsă între 20 și 35 metri, ceea ce corespunde unui debit instalat (pe grup) de peste 700 mc.

„De unde sînt originare hortensiile, cum se întrețin și cum se înmulțesc ele?”

Melina CRIVET, Dorohoi

Răspunde ANDREEA DĂNESCU, cercetător științific la Grădina botanică din București.

Hortensia este o plantă originară din America de Nord. E rezistentă la ger, poate fi lăsată iarna afară și de aceea e foarte utilizată pentru ornarea parcurilor. Prin urmare hortensia dv., dacă e plantată afară, poate fi lăsată acolo în timpul iernii. E bine totuși să fie protejată prin acoperire cu frunze la sfîrșitul toamnei.

Hortensiile se înmulțesc obișnuit pe cale vegetativă, prin butășire, marcotaj sau drajoni. Se practică mai ales înmulțirea prin butași. Se utilizează de preferință virfurile lăstarilor care pornesc din rădăcină. Lăstarii laterali nu sînt indeajuns de viguroși și de aceea nu se recomandă utilizarea lor.

Primăvara, butașii tăiați imediat sub nod și cu două perechi de frunze se plantează în lădițe cu nisip umed și înrădăcinarea are loc în circa 3 săptămîni. Trebuie însă foarte multă atenție la protejarea butașilor de razele soarelui, căci o dată ofiliți își revin foarte greu! Se pot umbri spre exemplu cu hîrtie care se umezește cu apă.

Plantarea pe teren afară se va face în luna mai sau la începutul lunii iunie.

Hortensia este o plantă care cere multă umiditate, deci se va uda din abundență în tot timpul verii. De asemenea, după înflorire e bine să se administreze îngrășăminte organice sub formă lichidă — de exemplu must de grajd fermentat și diluat, gunoi de păsări etc.

„Am citit cu interes în «Flacăra» nr. 38 reportajul intitulat «Pe urmele lui Raymond Maufrais în Infernul verde». Ce se mai știe în legătură cu dispariția tînărului explorator francez?”

Petra FALCOȘ, Chirnogani, reg. Dobrogea și Mircea NICOLAE, Mediaș

Răspunde PAUL B. MARIAN, ziarist.

Doi francezi, René Ricatte și Jean-André Renoux au pornit, la 8 decembrie 1964, pe același itinerar întreprins de Raymond Maufrais. Insoțiți de jandarmii Lesne, Bessonnet și Leguay, obișnuiți cu misiuni dificile în brusă, de mecanic Bruneau, de un indian din tribul Oyampi, anume Louis, și de Monpera, șeful tribului de indieni Emeriloni, acela care a descoperit, primul, lucrurile lui Maufrais, ei au urcat Rîul Camopi în barcă și au ajuns la Degrad Claude, ultima tabără a tînărului explorator dispărut în 1950.

Apoi Ricatte a parcurs înot, singur, cu multă greutate, o distanță de 2 km în apele Fluviului Tamuri unde, după toate presupunerile, Raymond Maufrais a înnotat și el, sperînd că astfel va putea ajunge la satul Bienvenue și deci se va putea salva. Dificultățile pe care le-a întîmpinat Ricatte în cursul acestei curse prin apă au fost atât de mari încît i-au trebuit trei ore de eforturi susținute ca să străbată acești 2 km înnot. Ricatte e totuși un om robust, un atlet care e în stare să înfrunte multe dificultăți. El trăiește de mai mulți ani în mijlocul naturii, așa că are experiența necesară spre a putea încerca o asemenea aventură.

Ricatte și Renoux au putut deduce astfel că Maufrais, complet epuizat, s-a înecat în Tamuri.

Bine, dar cum de nu s-a găsit corpul lui Maufrais? — veți întreba, poate, dv., așa cum s-a întrebat mereu și tatăl lui Maufrais.

„Brusa — spun Ricatte și Renoux — ne dă răspunsul”. În această regiune, după 48 de ore, asaltul animalelor înfometate — de pe uscat sau din apă — face să dispară urma oricărui cadavru.

Ricatte a încercat chiar o experiență care precizează și mai bine încă dispariția corpului lui Maufrais. La 10 decembrie 1964 el a ucis un șarpe anaconda măsurînd 6,10 m lungime și avînd o greutate de 120 kg. Întreprinzătorul vînător l-a depus pe o sîncă din apa fluviului. După 48 de ore din această anaconda n-a mai rămas nici cea mai mică urmă.

Cei doi exploratori au mai apreciat că dacă Maufrais ar fi ajuns în acel loc, adică la 5 km în avalul ramificării lui Tamuri, el ar fi găsit hrană și, refăcîndu-se, ar fi putut termina cu bine temerara lui expediție. Într-adevăr, cei doi exploratori sînt categorici: în acele locuri se află un adăpost construit pe locul fostului sat indian Siminiut. În 1950,

TURBINELE DE LA PORȚILE DE FIER

GRAMATICA SANSKRITĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ

au afirmat însoțitorii celor doi exploratori francezi, în acest adăpost se puteau găsi diverse alimente. Bienvenue, obiectivul pe care și-l propusese Maufrais, era situat la 75 km distanță de Degrad Claude, pe cînd Siminiut nu era decît la 40 km.

Față de aceste mărturii noi atât de categorice, Maufrais trebuie considerat mort. El a murit probabil la 16 ianuarie 1950, lîngă căderea Tapouicanului, la vreo 15 km depărtare de punctul care ar fi putut fi colacul lui de salvare.

„Ce gramatici ale limbii sanscrite au apărut în limba română?”

Ion BORA, Sighet

Răspunde EMIL MANU, critic literar.

„Gramatica limbii sanscrite” de prof. Th. Simenschy, apărută în 1959 în colecția Societății de științe istorice și filologice, este prima gramatică scrisă în limba română. Încercări de a întocmi o gramatică similară au existat și în trecut; cea mai valoroasă contribuție în acest sens este „Gramatica sanscrită” începută de Eminescu pe cînd se afla la Iași, unde îndeplinea funcția denumită atunci: sub-bibliotecar. Lucrarea se păstrează în manuscris la Biblioteca universitară din Iași (Cat. I, nr. 5783, în trei caiete 8°). Eminescu s-a servit, după cum afirmă G. Călinescu, de dicționarul lui Otto Böhtlingh și Rudolf Roth (Sanskrit-Wörterbuch, St. Petersburg 1852) și de acela al lui Bopp (Glossarium Sanscritum, Berlin 1830).

Apariția gramaticii lui Th. Simenschy, sanscritolog eminent, autor a numeroase lucrări erudite, este un important eveniment științific. În cele 164 de pagini ale lucrării, autorul prezintă fonetica și morfologia limbii sanscrite clasice. În genere manualele de gramatică sanscrită nu tratează sintaxa deoarece limba sanscrită clasică se poate învăța fără ea. Sintaxa se tratează separat, în tratate științifice, și se referă mai totdeauna la sanscritea vedică, foarte diferită de cea clasică și cu mult mai grea.

Totuși, acolo unde autorul a crezut necesar, a dat lămuriri sintactice, la cazuri și la timpuri.

Gramatica întocmită de prof. Th. Simenschy este descriptivă, urmărind în primul rînd un scop practic. Pe alocuri însă autorul dă indicații comparative cu limba greacă și latină.

VĂ PLAC HORTENSIILE?

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespunde: Castela Frăsculescu, elevă, 17 ani, Tr. Severin, bd. Republicii 27: ilustrate; Verona Bălan, elevă, Rm. Vilcea, str. Banu Mărăcine 27: ilustrate; Vasile Chiriță, Craiova, cartierul 41, str. Industrială, pavilionul 11, ap. 12: teme diverse, ilustrate; Mariana Rusu, elevă, Iași, str. Știki 5: cinema, ilustrate; Emil Coman, elev, Rm. Sărat, str. M. Kogălniceanu 7: ilustrate; Ionel Costel, elev, Brăila, cartierul Radu Negru, str. Castanului 46: teme diverse, ilustrate; Cezar Talasman, profesor, com. Șuletea, m. Birlad: film, ilustrate; Gheorghe Stoian, elev, București, str. Sf. Ecaterina 2, m. N. Bălcescu: literatură, muzică, ilustrate; Truță Trandafir, student, Pitești, str. Frații Golești 85: ilustrate; Liviu Cavaleco, operator chimist, Zlatna, m. Alba: teme diverse, ilustrate; Nicolae Popescu, mecanic, Brăila, str. Pietei 16: ilustrate; Maria Anton, învățătoare, com. Bogdana, m. Vaslui: filatelie, sport, ilustrate; Alexandru Chivu, mecanic, com. Florești, str. Unirii 104, m. Cimpina: ilustrate; Gheorghe Suciu, strungar, Arad, str. Artileriei 86, bl. II, ap. 14: literatură, ilustrate; Elena Mihalcea, elevă, Buzău, str. Bucegi 13: literatură, ilustrate; Ion Rotaru, Iași, str. Bahluiului 16: corespondență cu tineri născuți la 28 aprilie 1947; Gabriela Nicoric, studentă, București-32, str. Poet Buzdugan 3, m. Grivița roșie: teme diverse, ilustrate; Ion Burcă, laminator, Oțetul Roșu, str. V. I. Lenin, bl. C 6, et. 1, ap. 7, m. Caransebeș, reg. Banat: cinema, muzică, ilustrate; Nicolae Chirculescu, elev, Șc. prof. Oțetul Roșu, str. Republicii 12, m. Caransebeș, reg. Banat: cinema, ilustrate; Silvia Bugariu, croitoreasă, com. Checea, m. Timișoara, str. T. Vladimirescu 47: ilustrate; Joska Kelemen, student, Arad, str. M. Kogălniceanu 4 a: muzică, sport; Aurelia Chiriac, învățătoare, Rm. Sărat, str. 6 Martie 32: teme agrozootehnice, ilustrate; Darusya Ion, elevă, Buzău, str. Agriculturii 79: ilustrate; Aneta-Viorica Nanu, elevă, Giurgiu, str. V. I. Lenin 26: sport, cinema, muzică, ilustrate; Zîna Filipescu, funcționară, București-32, Calea Griviței 240, bl. B, sc. C, et. 2, ap. 9: cinema, ilustrate; Lucia Avasoae, studentă, și Aurica Irimia, elevă, Botoșani, str. Gorki 1: ilustrate; Ioan Cupceac, funcționar, Siret, str. 9 Mai 21, m. Rădăuți: teme diverse; Domnica Cîrîntu, laborantă, Tg. Jiu, str. Unirii, bl. 6, ap. 6: ilustrate.

ÎN „INFERNUL VERDE”

POȘTA NOASTRĂ

MIHNEA OPREA, BUCUREȘTI. Sirenele din mitologia greco-romană, ca și zinele din basmele noastre (ca și Lorelei din poezia lui Hëine) sînt ființe fabuloase, create de fantezia marelui creator de literatură care este poporul, și intrate apoi și în patrimoniul literaturii culte din toate epocile.

ION GALAN, GIURGIU. Instituțiilor, ca și diverselor întreprinderi, li se dau adesea denumiri după numele unor oameni cu merite deosebite pe tărîmul culturii, artelor, științelor sau pe tărîmul luptei pentru libertatea patriei și fericirea poporului. Este, desigur, și acesta un mijloc de cinstire a memoriei respectivei personalități. Poate însă că, dîndu-se unei vile dintr-o stațiune balneară numele eminentului savant Emil C. Racoviță, nu s-a găsit cea mai potrivită formă de cinstire a amintirii marelui nostru biolog. Nu uitați însă că în București există și un institut științific care-i poartă numele: Institutul de speologie „Emil C. Racoviță”.

MIHAI STOIOVSCHI, ORADEA. Ce este grafologia am arătat de mai multe ori, inclusiv în „Poșta noastră” din nr. 39, 25 septembrie a.c.

ȘTEFAN IOSIF MEZŐ, TIMIȘOARA. Vă mulțumim pentru aprecieri. Așa cum ați bănuț, articolul dv. nu va apărea, deoarece nu conține decît o serie de lucruri foarte bine-cunoscute și o suită de judecăți oneste — ceea ce nu este suficient pentru a-l face publicabil. În altă ordine de idei: folosim „Poșta noastră” pentru a transmite unora dintre cei ce v-au scris, scuzele dv. Arătînd că numărul corespondențelor primite în urma publicării adresei dv. la rubrica „Cititorii către cititori” este foarte mare, ne scrieți: „Îmi cer scuze celor oare pînă în prezent nu au primit răspuns la scrisorile și ilustratele lor, cu promisiunea că în cel mai scurt timp mă voi achita și de această sarcină”. Să vă țineți promisiunea!

COCA FLORESCU, RM. SĂRAT. 1) Nu cunoaștem alt manual de limba spaniolă decît cel pe care-l menționați. Ar trebui să apelați la un meditator care să vă ajute să vă însușiți primele noțiuni, iar apoi să continuați studiul pe manualul Sandei Minea. 2) Vom ține seama de propunerea de a relua rubrica „Din toată lumea”. 3) Adresa — cînd vă va veni rîndul.

V. SILVIAN

ZÎMBETUL DE CARTON

Văzut de la distanță, ca într-o secvență cinematografică cu banda sonoră defectă, e ireproșabil: funcționarul perfect. Figura-i suride afabilă, mâinile îi secondează excesul de amabilitate cu reflexe bine studiate, ca un prototip al celui ce a creat ghișeul model, ghișeul etalon, ghișeul...

Filmat din toate unghiurile, pelicula trebuie trimisă în instituții și întreprinderi pentru exemplificare și studiu, imaginea funcționarului model clasă în arhive, copiată pe diapositive, într-o variantă de desen animat etc., etc.

M-am prezentat în fața ghișeului ireproșabil pentru o chestiune, ca să spun așa, rezolvată dinainte. O simplă formalitate.

— Vă salut. Imi permiteți să vă adresez cel mai călduros salut. V-am văzut. Știu că n-aș putea egala amabilitatea dv. pe care am urmărit-o cu emoție.

— Mă rog, ne facem datoria, doar atât.

— Am niște bani de primit.
— Cum vă numiți? Așa? Excelent. Lucrarea e gata în zece minute. Dacă vreți să luați loc. Sau să vă plimbați. Poate aveți ceva de cumpărat.

— Revin. Am onoarea. Vă mulțumesc.

Peste zece minute, ghișeul deschis larg. Zîmbetul la locul lui, pe scaunul modest din fața micului birou acoperit cu o catifea verde.

— Știți ce vă sfătuiesc? Mai bine să veniți mâine, exact la orele 11.

— Cu plăcere. Nu mă îndoiesc că... însă plec cu trenul peste câteva ore. Tocmai banii mă rețin ca...

— Nu a venit confirmarea de la sucursala din raionul dv. Fără confirmare...

— Mi s-a spus la instituție că a fost trimisă o copie în regulă chiar în cursul dimineții. Poate e în altă parte.

După un telefon fulger, alerg la un alt ghișeu, îndrumat de administrația instituției.

— E la dv. confirmarea. Poate o trimiteți alături. La ghișeul celălalt.

— Am trimis-o de mult.
Din nou în fața ghișeului miracu-

los. Zîmbetul croșetează (e vorba de o femeie).

— Confirmarea de care îmi vorbeați... e la dv.

— Nu, tovarășe — mi se răspunde, cu niște ochi tulburători și plini de afecțiune.

Din nou la ghișeul alăturat.

— Spune totuși că nu a sosit.

— Ba da, tovarășe, dar e o copie. Se așteaptă originalul. Ca să fim mai siguri. Nici nu-i făcută lucrarea.

— Tovarășă, pierd trenul. Nu pot să vin mâine. De la instituție mi se spune că e valabilă copia. Are semnătură și ștampilă, ca orice act perfect legal.

— Ce să vă mai spun? Treceți pe la ora două. E mai puțină lume.

— Păi nu văd pe nimeni.

Din nou la ghișeul alăturat.

— Mi s-a spus să vin la două.

— E perfect.

— Imi garantați dv.?

— Sigur. Cea de acum, adică funcționara, pleacă. Și-a terminat tura. Vine alta. O luați de la capăt.

Mă retrag zece pași și privesc spre ghișeul model. Un nou solicitant. Zîmbetul funcționează perfect. O undă de duiosie l-a cuprins pe noul-venit. Tremură de emoție. Salută pînă la pămînt, de câteva ori, și pleacă agale, cuprins de o adîncă fericire. Mă apropiu de el:

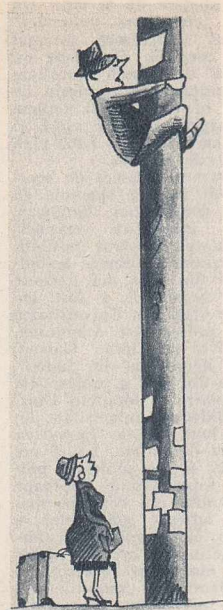
— Ce v-a spus?

— Colosali sînt funcționarii de aici! Ce serviabili! Și zîmbetul care te cucerește. Mi-a spus să vin la ora două. În fond, mai este vorba de o oră și jumătate. M-a sfătuit să iau loc sau să mă uit pe la vitrine și să-mi fac cumpărăturile de care am nevoie... Colosali funcționari!

Am urmărit-o la plecare. Ii venise schimbul. Zîmbea. Același zîmbet care ne-a tulburat pe toți. Pe masă hirtile nerezolvate se strînseseră ca un manuscris de enciclopedie. Le-am privit. Parcă zîmbeau. Fără să spună nimic. Același zîmbet ca al funcționarei. Ca într-o secvență cinematografică cu banda sonoră defectă.

C. N. CONSTANTINIU

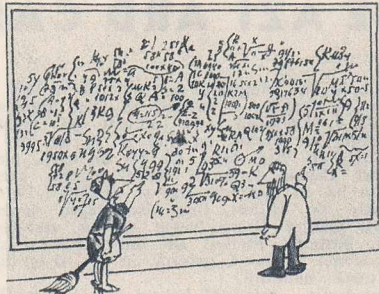
UMOR de peste hotare

— E vreun schimb de locuință?
— Aș, de unde!
O convocare pentru membrii echipei de baschet!!

— Ei, ai căpătat permisul de conducere auto?... .

— Aici e o greșeală, domnule profesor...

**CARAMELELE
DE CACAO,
CAFEA,
LAPTE,
FRUCTE
SÎNT
DELICIOASE**

cadran

INTERNATIONAL

„UNDE AZI ARD CĂRȚI”...

Ce se întâmplă în fotografia de mai sus? Mai nimic. Cîțiva tineri — puțini la număr — membri ai unei organizații religioase catolice din R. F. Germană s-au adunat pe malul Rinului, în orașul Düsseldorf, au aprins un foc și în el au aruncat cărți. Cărți? Da, cărți, ați citit bine. Ce fel de cărți, cine le-a scris? Diversi: Albert Camus (premiul Nobel pentru literatură), Erich Kästner (cărțile lui au mai fost arse și altădată: în celebrele auto-da-faturi ordonate de Hitler), Françoise Sagan (cunoscuta romancieră franceză), Günter Grass (vestitul scriitor vest-german)... După cum se vede, gusturile literare ale incendiarilor sînt destul de diverse și concordă în bună măsură cu ale sinistrilor incendiatori fasciști de tristă amintire.

Lată-i în fotografie „înălțînd” innuri în timp ce flăcările mistuie terribile dictu, cultura umană. Te uita la acești tineri și nu mai știi ce să crezi. Pe dinafară arată așa cum trebuie să arate niște oameni tineri: îmbrăcați frumos, pieptănați, unii au și chitare... Dar pe dinăuntru lor ce-o fi? Obscurantism medieval? Imbecilitate? Sau și mai rău: toate la un loc, plus recrudescențe neonaziste? Un ziarist vest-german care protesta energic împotriva unor asemenea cinice bufonerie spunea cu gravitate: „Unde se ard azi cărți, mine vor fi arși oameni...” N-a fost singurul glas de protest. În Germania federală ca și peste hotarele ei flăcările de pe malul Rinului au înghețat pe mulți, au trezit amintiri dure-roase, au provocat îndreptățite revolte. O cărmidă a spart vitrina de propagandă a organizației religioase, inițiativa incendiului. „Sîntem profund deprimați” a spus părintele „spiritual” al tinerilor incendiatori. Preotul Walter Lohman, care se aștepta, probabil, la altceva în legătură cu reacția publicului.

DREPTUL LA UITARE...

O bătălie tardivă s-a desfășurat săptămînilor acestea în jurul filmului „Landru” apărut pe ecranul francez cu trei ani în urmă. Inculpatul: Claude Chabrol, regizor; reclamantul: domnișoara Fernande Segret în vîrstă de 73 de ani. Dar adevărații eroi se pare că au fost de data asta avocații celor două părți, care au reusit în discuțiile principii rar invocată al „dreptului la uitare”...

Prin 1921 la tribunalul Seine-et-Oise se dezbătea procesul unui asasin feroce: Desiré Landru. Printre cei implicați s-a aflat și o femeie de 29 de ani, care timp de doi ani a fost intima criminalului despre care presa timpului publica relații pe lungi coloane. Scăpată cu fața curată, ea a consimțit să-și publice chiar în acea vreme „confidențele”, ca apoi să accepte o reclusiune voluntară trăind incognito în Liban, unde nimeni nu-i cunoștea trecutul. După articolele din presa timpului și confidențele domnișoarei Segret, Françoise Sagan a scris scenariul filmului „Landru”, în care personajele au apărut sub identitatea lor reală. Emoționată de reluarea pe ecran a acestei drame, domnișoara Segret la început nu schițează nici un protest. Abia în precajma premierei ea cere interzicerea filmului, dar instanța îi respinge plîngerea. La recurs, cu cîteva săptămîni în urmă, avocatul pretinde în numele clienței sale respectabila sumă de 200 000 franci daune-interese...

Poate oare un romancier sau un cineast să reinvie o dramă citind adevăratul nume al unei persoane care mai este în viață? Problema de jurisprudență care a dezlîntat pasiuni în tabăra cavalierilor baroului, dar care în același timp comportă implicații ce privesc creația literară și adevărul artistic. Presa reamintește cu acest prilej și cazuri din trecut. Instanțele au refuzat de exemplu interzicerea filmului „Suez” pe motivul că celebrul constructor al canalului, Ferdinand de Lesseps, a fost arătat în postura de amant al Eugeniei de Montijo. Dar — citim un alt caz — scriitorul Roger Peyrefitte a suferit o condamnare (ca

urmare a invocării „dreptului la uitare” de către acuzare) publicînd „Exilatul din Capri” pentru: „revelarea unui scandal de mult uitat”. În cazul „Landru” apărarea — afirmînd că el aparține istoriei — a susținut că jurisprudența acordă și trebuie să acorde unui autor dreptul de a pune în scenă personaje reale nu numai în operele strict istorice, dar și în opere adiacente istoriei. Poate fi ignorată într-un film despre Landru domnișoara Segret, intima personajului principal? Oare n-ar fi acesta un fals?

Consumîndu-se în dezbateri multe subtilități de drept, camera a treia a tribunalului civil de Sena a dat pînă la urmă un verdict solomonic: a respins plîngerea Fernandei Segret, dar a condamnat societatea producătoare Rome-Paris Film să plătească 10 000 franci daune-interese pentru că, fără să-i ceară permisiunea în mod expres domnișoarei Segret, acțiunea care a interpretat-o în film a apărut fără voal...

I. CORIBAN

„LIBERALIZARE” SPANIOLĂ

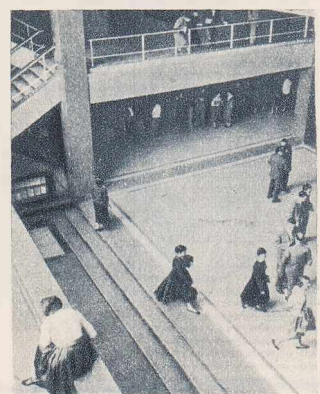
Oficialitățile spaniole vorbesc de măsuri de liberalizare a presei. Manuel Fraga Iribarne, ministrul informațiilor, a prezentat de curînd guvernului proiectul de lege asupra presei, menit să înlocuiască legea din 1938, promulgată în plin război civil. „Un capitol nou în istoria Spaniei” — a denumit el acest proiect de lege. Lată și principiile pe care e fundat: libertate de exprimare, libertate de desemna directori de ziare, libera întreprindere.

Ce reprezintă concret aceste libertăți? În timp ce articolul 2 face recomandări de ordin general, echivalente însă cu tot atîtea restricții (învaluite în formule care să le facă atractive, ca respectarea moralei, adevărului, ordinii constituționale etc.), articolul 6 precizează că ziarele vor fi obligate să însereze toate știrile pe care administrația va socoti oportun să le

difuzeze. Neînserarea lor ar echivala cu o abatere de la lege. Un regim de „consultare voluntară” ar urma să înlocuiască sistemul actual de cenzură. Cei care nu vor „profita” de această consultare riscă suspendarea din profesia de ziarist, de la un anumit termen pînă la suspendarea pe viață și plata unei amenzi de la 1 000 pînă la 1 000 000 de pesetas.

Paralel cu acest proces de acordare a vieții publice spaniole cu aparențele democrației burgheze, autoritățile intensifică măsurile pentru anularea oricăror posibilități de exprimare liberă a opiniilor. Una din cele mai recente măsuri de acest fel a fost expulzarea pe viață din Universitatea spaniolă a profesorilor Aranguren, Garcia Calvo și Tierno Galvan, precum și demiterea din funcții, pe timp de doi ani, a profesorilor Aguilari Navarro și Montero Diaz.

Corpul didactic universitar din Madrid a luat poziție împotriva acestui abuz de putere. La 23 octombrie a.c. 42 de profesori universitari, reprezentînd aproape toate facultățile din capitala spaniolă, au adresat guvernului o scrisoare în care protestează împotriva sancțiunilor aplicate unora dintre cei mai buni profesori ai Spaniei. Denunțînd măsurile represive și preventive luate împotriva universitarilor, semnatarii scrișorii cer ca profesorii expulzați să fie reîntrați în funcțiile lor. Scrisoarea subliniază lipsa de logică a politicii guvernului care, sancționînd pe profesori pentru a fi sprijiniți revendicările sindicale ale studenților, a recunoscut to-

E.D.

Un aspect de la Facultatea de Litere și filozofie a Universității din Madrid, unde s-au ridicat în ultima vreme numeroase glasuri de protest ale studenților și profesorilor împotriva regimului franchist.

tuși temelnicia acestor revendicări, încercînd să le atenueze printr-un decret privind Sindicatul universitar franchist (S.E.U.). Correspicientul din Madrid al ziarului „Le Monde” remarcă însă că nici acest decret nu este decît un mic-mulacur de liberalizare, fapt pentru care a fost respins de cea mai mare parte a delegațiilor la recenta conferință a universitarilor.

Cei patruzeci și doi de profesori care au semnat scrisoarea și-au exprimat speranța că acestui demers al lor i se va da o mare atenție decît celor precedente, adresate guvernului de consiliile facultăților. „Dacă ar fi fost luate în considerare — scriu cei patruzeci și doi — nu s-ar fi ajuns la încordarea ce domnește în mediul universitar”.

Gabriela DOLGU

LA MONTREUX

În grădina din fața lui „Palace Hotel” din pitoreasca localitate elvețiană de pe țărmul lacului Lemman a apărut de curînd un element decorativ nou: o coloană foarte asemănătoare cu cea „fără sfîrșit” a lui Brâncuși, de la care s-a inspirat, desigur, sculptorul care a făcut-o.

Singura deosebire față de faimoasa operă a marelui nostru Brâncuși constă în aceea că trunchiurile de piramide ce o for-

STRANIUL CALENDAR

Jacksonville. În miez de noapte, vâlul întunericului este străpuns de vilvătăi de foc. Stafii prinse în dansul morții închid în cerc o cruce arzîndă...

La Montgomery un tînar de culoare a fost linșat în plină stradă... Clubul frecventat de negrii din Houston este deteriorat parțial de explozia înfrîntă a unei bombe...

Enumerarea unor asemenea fapte ar putea continua. Sînt metode de notorietate publică din arsenalul Ku-Klux-Klanului, organizație teroristă care acționează în sensul menținerii isteriei rasiste.

Mai puțin cunoscut sînt „filozofia” și argoul uzitat în sînul klanului. Un document prezentat zilele trecute la Washington în fața comisiei senatoriale care anchetează activitatea acestei organizații rasiste ne înfățișează „calendarul” său, pe cît de original pe atît de straniu. Zilele săptămîinii sînt calificate: ale disperării, groazei, dezolării, tristeții etc. Lunile anului au primit denumiri: înspăimîntătoare, penibilă, macabră, oribilă, hidoasă, singeroasă etc., etc. Denumiri care, după cum se poate observa, se potrivește activității și țelurilor organizației. Pesimismul propovăduit de klanisti nu se referă însă la membrii societății lor, ci la soarta populației de culoare împotriva căreia își îndreaptă acțiunile.

În ce-i privește, klanistii sînt chiar foarte optimiști. Au, de altfel, în plus și motive de ordin material. Comisia senatorială, menționează agenția France Presse, după ce a interogat pe „marele dragon al klanului unit din America” pentru Carolina de nord, James Robert Jones, în legătură cu cîștigurile sale anuale, a făcut cunoscut că acesta a realizat în anul 1964 un venit de 8 900 de dolari numai din serviciile aduse în cadrul organizației. „Bravurile” lui Jones nu sînt greu de deslușit: incendii, distrugerii de case, linșări, omuciderii.

E într-adevăr macabru, hidos, lugubru.

Nicolae POPOVICI

SOLUȚIE ?...

Nu mică a fost surpriza economiștilor din lumea întreagă cînd au aflat că guvernul din Guatemala își bazează speranțele în redresarea economică a țării pe...

Matei GAIL

mează — puse alternativ bază la bază și vîrf la vîrf — au ca ornament cîte un cerc săpat în corpul fiecărui romboid.

Această lucrare este încă o confirmare a afirmației criticului de artă englez Lewis David, care a scris în legătură cu Brâncuși că „puțini sculptori de azi sînt neinfluențați de exemplul său” și că „tăcuta influență a viziunii sale încercuiește lumea”.

IATĂ APARTHEIDUL

Sub acest titlu, ultimul număr al revistei franceze „Temps modernes” conduse de cunoscutul scriitor J. P. Sartre, publică o prezentare sintetică a legislației raseiste din Republica Sud-Africană. Din noianul de legi, dispoziții, regulamente, ordonanțe etc. care restrîng drepturile și libertățile africanilor, cităm cîteva mai puțin cunoscute.

Pentru a „proteja așezările urbane de invazia elementului negru” (după expresia lui Balthazar Vorster, ministrul justiției din guvernul Verwoerd), plecarea pe o durată de două săptămîni a unui african dintr-un oraș în care s-a născut și a locuit chiar timp de 50 de ani fără întrerupere, îi la dreptul de a se înnoia acolo. Dar același om poate fi oriînd obligat să părăsească orașul dacă ministrul „dezvoltării și administrației” consideră că mina de lucru indigenă este în exces față de necesități. Impotriva unei asemenea hotărîri nu există posibilitatea nici unui apel sau recurs.

Nici un spital înființat după 1937 și destinat albilor nu are voie să primească un pacient negru, nici măcar dacă acesta a suferit un accident grav în fața clădirii spitalului.

Dacă un african, un mulatru sau un indian se așază într-un parc pe o bancă rezervată albilor, el comite un delict pentru care va fi pedepsit fie cu 300 lire amendă, fie cu trei ani închisoare, fie cu zece lovituri de bici sau chiar prin cumularea a două dintre aceste trei sancțiuni.

Un alb și un negru au dreptul să mînce la aceeași masă. Cu o

La Johannesburg un polițist alb arestează un șofer negru vinovat de a fi parcat mașina într-o zonă interzisă celor de culoare.

singură condiție: să fi făcut cu șase luni înainte o cerere în acest sens, care să fi fost aprobată de Ministerul de Justiție, Ministerul de Interne și... președintele republicii.

Dacă Ministerul de Justiție presupune că un african va lua cuvîntul la o adunare de protest împotriva segregăției rasele, organele sale îl pot aresta la domiciliu, deținîndu-l un termen nelimitat. O astfel de decizie este și ea fără drept de apel.

Sînt numai cîteva din monstruoasele prevederi ale apartheidului. În legătură cu ele, Albert Luthuli, laureat al premiului Nobel, scrie în același număr din „Temps modernes”: „E o legislație revoltătoare, care calcă în picioare orice rămășiță de demnitate a omului. Impotriva ei luptăm noi, africanii. Ni se pare drept ca lumea întreagă să cunoască pentru ce ducem această luptă”.

N. AURELIU

UN BUSINESS RENTABIL

La unul din posturile de la frontiera Mexicului cu Statele Unite se oprește un automobil. Conducătorul arată grănicerilor documentele sale de identitate și trece granița fără nici o dificultate. Ajuns pe teritoriul Statelor Unite se grăbește spre unul din magazinele universale „In Bond Stores”, aparute ca ciupercile chiar în apropierea liniei de frontieră. Aci, portbagajul este umplut cu sticle de whisky englezesc, stilouri, bijuterii, obiecte de îmbrăcăminte. Automobilul demarează și scena se repetă în sens invers. Din nou nici un fel de dificultate la trecerea frontierei, nici un control. Prețiosul conținut este descărcat la Nuevo Laredo, Monterrey sau chiar la Ciudad de Mexico. Întreaga „operație” a durat numai cîteva ore. Un singur „transport” a adus contrabandiștilor un câștig de mii de dolari!

UNDE DUCE CONCURENȚA

O reclamă pentru costume de baie? Nicidecum. Este vorba într-adevăr de publicitate, dar pentru un cu totul alt produs: benzina.

După ce Esso a început marea sa campanie publicitară pe șoselele britanice, ca și în diferite publicații engleze cu sloganul „Un tîgu în rezervorul dumneavoastră”, însoțită de o oarecare scădere a prețului benzinelor, conducătorii celorlalte companii distribuitoare de produse petroliere pe teritoriul Angliei n-au putut rămîne cu mîinile încrucișate și au trecut la adoptarea de măsuri similare. Dar numai scăderea prețului e suficientă pentru a face față concurenței? — s-au întrebat ei. Și iată cum s-au născut astfel de originale metode de reclamă ca aceea folosită de pildă de compania „European Petroleum”: personalul de la punctul de distribuție să fie constituit din tinere atrăgătoare, care-n locul obișnuitelor salopete să fie îmbrăcate doar în... costume de baie (asemeni celor două din fotografie, lingă care se află însuși președintele companiei, Cecil Jackson).

Relatînd despre folosirea acestor „batalioane ale farmecului feminin”, presa occidentală subliniază totodată ascuțirea contradicțiilor dintre marile societăți petroliere internaționale, contradicții care, cum se exprima „Nouvel Observateur”, „pun la grea încercare convențiile de monopol mai mult sau mai puțin oculte care au legat pînă-n prezent aceste companii în așa-numitul cartel”.

Într-un raport înaintat recent guvernului, Camera de comerț a Mexicului a arătat că, datorită acestui comerț ilicit, în cursul ultimilor cinci ani economia Mexicului a pierdut, în acest fel, 25 la sută din veniturile provenite din taxele asupra importurilor din străinătate.

Ocupîndu-se de problema contrabandei dintre S.U.A. și Mexic, ziarul londonez „Financial Times” scrie că ea este mult facilitată de faptul că mexicanii care posedă o legitimație specială din partea autorităților Statelor Unite pot staționa timp de 72 de ore pînă la o distanță de 150 mile în interiorul teritoriului S.U.A. Dar afacerea s-a dovedit afit de profitabilă încît, după cum s-a văzut, contrabandiștii mexicani nici nu au nevoie să se deplaseze prea departe pe teritoriul american, întrucît își pot procura toate mărfurile la magazinele „In Bond” situate în imediata apropiere a liniei de frontieră. Proprietarii acestor magazine au ajuns să acorde chiar și credit, ca să nu mai vorbim de faptul că mărfurile desfăcute de ei sînt scutite de impozitele obișnuite pe teritoriul S.U.A., fiind considerate ca „bunuri destinate exportului”.

Intensificarea comerțului ilicit la granița dintre Mexic și S.U.A. a provocat reacții afit din partea Camerei de comerț din Mexic, cit și a Camerei de comerț din S.U.A. Prima instituție a cerut guvernului mexican să ia măsuri de urgență pentru a se pune capăt contrabandei ce aduce pagube însemnate industriei și comerțului țării. Ea s-a oferit să furnizeze autorităților un corp auxiliar de agenți specializați în operațiile de vamă, plății de industria particulară, care să ajute organele Ministerului de Finanțe la descoperirea traficantilor. Acești agenți, înzestrați cu echipament electronic special, ar urma să dispună și de dreptul de a acționa împotriva vameșilor corupți care „închid ochii” la trecerea automobilelor cu mărfuri de contrabandă. Cit privește Camera de comerț din S.U.A., aceasta a cerut desființarea magazinelor „In Bond”, dar nu pentru motivul că facilitează contrabandă, ci pentru că, avînd mărfuri scutite de impozite, „fac o concurență neloială” celorlalte magazine din zona de frontieră!

I. RETEGAN

CONFERINȚĂ LA „SAVOY”

De la premiera ultimului film semnat Charlie Chaplin — „Un rege la New York” — au trecut mai bine de opt ani. Răgazul pe care și l-a luat creatorul neuitatului Charlot i-a folosit pentru a-și așterne pe hîrtie memoriile — din care am oferit anul trecut cititorilor noștri cîteva extrase — și pentru a-și pregăti pe îndelete următoarea operă cinematografică.

Scenariul e în prezent terminat și o recentă conferință de presă, care a avut loc la hotelul Savoy din Londra, a marcat începutul perioadei de realizare a noului film intitulat provizoriu „Contesa”. Într-o ambianță animată, dar lipsită de ieșirile ostile ale reprezentanților unei anumite prese ce caracterizau altădată conferințele acordate de Charlie Chaplin, marele cineast a dezvăluit — e drept cu parcimonie — cîteva din tainele scenariului său.

„Contesa” va fi o comedie romantică, foarte comică și totodată foarte realistă. Tema filmului? N-aș putea s-o dezvălui... Tot ce vă pot spune este că acțiunea se desfășoară la bordul unui vapor care se îndreaptă spre Hong Kong, imediat după al doilea război mondial, și că Sophia Loren va interpreta aci rolul unei contese... care nu este contesă!... Motivul pentru care nu vă dau mai multe amănunte este că scenariul pe care-l port în mînt încă de pe vremea cînd realizam „Dictatorul” e afit de precis și de detaliat încît mai bine nu l-aș povesti decît să dau o idee falsă despre el... Singurul lucru care mă interesează este omnescul. E de altfel și singurul lucru care îi interesează pe oameni, fie că este vorba de o comedie sau de o tragedie. Este prima dată cînd voi introduce personaje reale în situații imposibile. Am vrut să creez ceva neobișnuit, deosebit de ceea ce am făcut pînă acum și am găsit că e mult mai nostim să faci o comedie care se desfășoară într-o lume reală decît să inventezi o țară sau o lume imaginară... Dacă reușese, voi fi foarte mîndru de acest film. Dacă îl ratez, va fi în întregime vina mea... E poate prematur s-o spun, dar aștept mult de la acest film. Pentru prima dată lucrez pentru alt producător (n.n. — o firmă americană)... Va fi un film în culori care va costa foarte scump. De data aceasta nu plătesc eu (risete). Filmarea se va face în studiourile din Londra. Numai cîteva exterioare se vor trage la Honolulu... Nu. Nu voi fi vedeta filmului „Contesa”. Pentru prima dată din 1923 înapoi (n.n. — Chaplin se referă la filmul „Opinia publică”, cu Edna Purviance în rolul principal) fac un film în care nu dețin rolul central. În tot cazul voi juca un rol episodic, iar fiul meu Sidney va interpreta rolul unui sportiv... Sînt foarte bucurat de a avea asemenea vedete ca Sophia Loren și Marlon Brando. Voi încerca să utilizez cit mai bine talentul și personalitatea lor. Avem nevoie de actori foarte versați, cu un meșteșug desăvîrșit. Ce să vă mai spun? Sînt foarte mulțumit... În concluzie, sper să fac din „Contesa” un film nostim, uman, captivant”.

În fotografie: cu autoritatea ce-l caracterizează, Chaplin încearcă să potolească zelul gazetarilor ce-l asaltau pe dînsul și pe Sophia Loren în cursul conferinței de presă.

ÎNTR-O ZI DE ODIHNĂ

Ce se poate spune într-un interviu duminical la radio? Întrebarea nu a fost folosită în vreun sondaj al ascultătorilor. Ar fi trebuit să și-o pună profesorul american Stefan Possony solicitat de radiodifuziunea vest-germană, numai că subiectul ales de el nu are nimic comun cu preocupările duminicale. Evident, alte motive l-au împins pe fostul consilier al Administrației democratice să se ocupe de înarmarea nucleară și să afirme că „ideea debarasării de armele nucleare este o iluzie”. Nu se poate spune însă că nu s-a gîndit și la ascultători. Pornind de la această premisă, Possony a dezvoltat o amplă pledoarie pentru participarea vest-germană la politica nucleară a N.A.T.O. „Participarea R. F. Germane la elaborarea acestor planuri — a spus el — a devenit legitimă încă de acum zece ani”.

Possony a vorbit astfel (deși nu mai este consilier oficial) pentru că în aceste zile se desfășoară o întreagă campanie în favoarea eliminării oricărui obstacol din calea accesului vest-german la arma nucleară, campanie care se încadrează în controversa manifestată în cadrul

N.A.T.O. pe plan militar, economic și politic. Radiodifuziunea vest-germană nu i-ar fi acordat spațiu, mai ales duminică, dacă nu ar fi fost vorba de interesele unei astfel de campanii concertate. De altfel, oficiul francez „La Nation” semnală că un obiectiv al ofensivei declanșate împotriva Franței de Statele Unite este și poziția franceză în problemele nucleare atlantice. Ziarul arăta că „dorința Franței de a vedea Republica federală respectîndu-și propriile angajamente și rămînd în consecință departe de orice armament nuclear este prezentată drept o supremă dovadă de antiamericanism...”

„La Nation” dă o replică ce poate fi foarte bine aplicată și declarațiilor lui Possony: pozele europene, care și-au văzut pămîntul distrus de ororile războiului pornit din Germania, nu pot să aibă altă stare de spirit. Ele consideră că accesul vest-german la arma nucleară trebuie interzis. Dar asta nu e totul. Trebuie mers mai departe spre debarasarea omenirii de arme nucleare, spre acțiuni concrete în acest sens. Nu degeaba Possony și-a început pledoaria caracterizînd tocmai o asemenea idee drept „iluzie”.

Discuția angajată în acest domeniu depășește cu mult cadrul atlantic. Ea bate la porțile securității europene, de ale cărei ziduri trebuie să se lovească iluziile nucleare pe care le nutresc Possony și compania.

N. LUPU

**Consumați șerbeturile de:
lămți, portocale, zmeură,
vanilie, zahăr ars, cacao,
cafea**

MARGARINA VITAMINIZATĂ

**O grăsime de ori-
gine vegetală ce
înlocuiește în foar-
te bune condițiuni
untul atât la prepa-
rarea prăjiturilor cât
și la diferite prepa-
rate culinare**